

Çek topraklarında cereyan edecek Rus - Alman harbi İçin yapılan hazırlıklar!

Sovyetler Çekoslovakya'yı tahkim ediyor, Almanlar da Macarlarla birleşerek Çek hudutlarını çevirmek istiyorlarmış

Almanların resmî gazetesi Çekoslovakya'da üniformalı Rus zabıtlarının görüldüğünü, ormanlarda gizli tayyare karargâhları kurulduğunu haber veriyor, son Hitler - Horti mülâkâtı da bu mesele ile alakadarmış

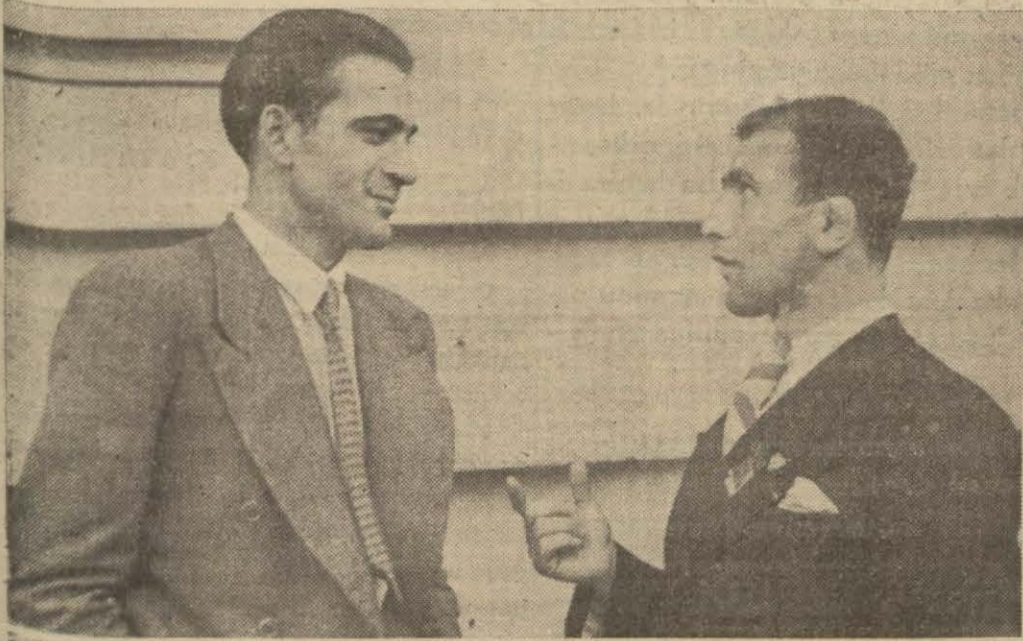

Berlin 27 (Hususi) — Askerlik müddetini bir seneden iki seneye çıkarılması meselesi Avrupayı derinden derine meşgul etmekte devam ediyor.

Dün Fransa hariciye nazırı M. Delbos, Küçük İtilâf devletleri elçileri ile görüşmüştür. Mülâkatta bu meselenin mevzuu bahseldüğü anlaşılmaktadır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Başvekil İsmet İnönü, dün Yaşarı kabul etti

Sporun ve sporcuların büyük hâmisî, dünya şampiyonumuzu yemeğe alıyordu, muvaffakiyetini ağzından dinledi ve kendisine iltifatta bulundu

Yaşar'da Yaşar matbaamızda Naci Sadullah ile görüşürken, aşağıda pek yakında içinde oturmak azabından kurtulacağını umduğumuz bugünkü evi Dünya şampiyonu Yaşar, dün öğle İstü. Heybeliada İsmet İnönü tarafından kabul edilmiştir. Sporun ve sporcuların büyük hâmisî aslan pehlivanımızı yemeğe aldı. (Devamı 3 üncü sayfada)

Türkiye, Irak, Efganistan, İran misakı

Tevfik Rüştü Aras Bağdada gidecek

Alâkadâr diğer Hariciye Nazırlarının da iştirâkiyle misak Bağdatta imzalanacak

Berut (Hususi) — Yaz tatilini geçirmek üzere Lübnana gelen Irak hariciye nazırı Nuri Sait Paşa gazetecilere vuku bulan beyanatında Türkiye, Irak, İran, Efganistan arasında hazırlanan ve Cenevre'de bu devletlerin hariciye nazırları tarafından parafe edilen misaktan bahsetmiş, misakı imzalamak üzere alâkadâr hariciye nazırlarının sonbaharda Bağdatta toplanmalarının tekrâr ettiğini, Türkiye Dış Bakanı Doktor Tevfik Rüştü Arasın Bağdadı ziyaret etmesi esasen mukarrer olduğu için bu ziyaretten istifade edilerek alâkadâr diğer hariciye nazırlarının da Bağdada hazır bulunacaklarını anlatmıştır.

Ana vatana hâlâ dönemiyen Türk esirleri

Listeye iki isim daha katıldı: Alacalı Halit ve Osman

Bugün genel savaşın henüz nihayet bulmamış olan dertlerinden birine bir defa daha temas edeceğiz. Bize bu derdi alâkadârlarımızın gözleri önüne koymak fırsatını veren Alacada oturan ve Zakir Güntünün adını taşıyan bir vatandaşımızdır. Kendisinden bir mektup aldık, diyor ki

«Büyük muharebe sıralarında vatan için her şeyi göze alarak askere ko-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Atatürkün İş Bankasına İltifatları

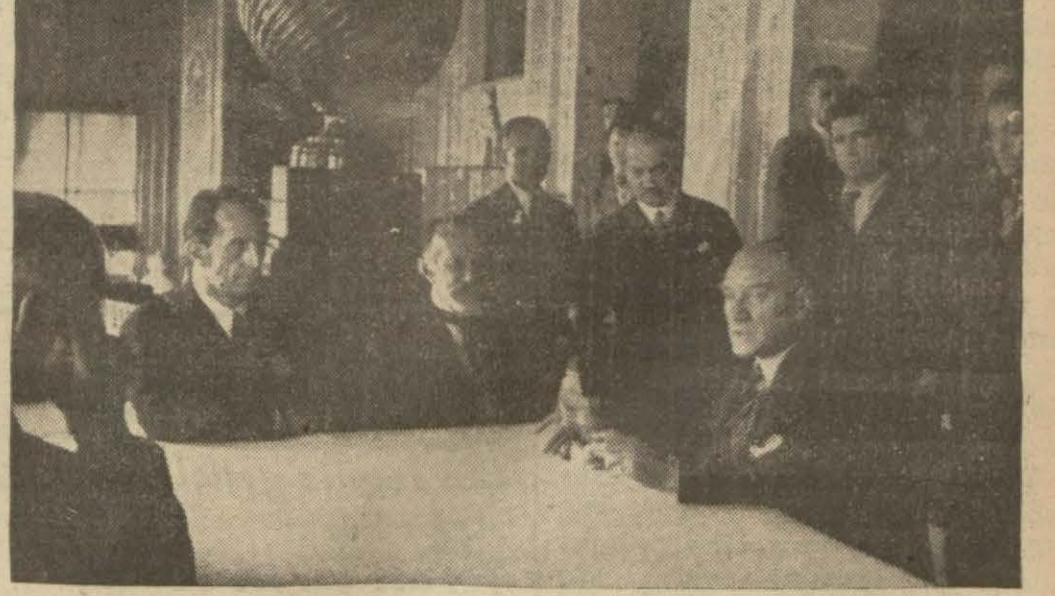
«İş Bankası Kurumu Türk tarihinde ekonomi bakımından başlı başına yer alacaktır,,

İş Bankasının 12 nci yıldönümü münasebetle kendi ailesi arasında kuruluşunu kutluladığını yazmıştı. Bu münasebetle Banka Atatürke bir tazim telgraftı çekmiş, Başvekilimize de say-

(Devamı 2 inci sayfada)

Kurultayın dördüncü günü Dün Güneş - Dil teorisini anlatan dört tez okundu

Kurultayın dünkü toplantısında Naim Onat, Ahmet Cevat Emre, Abdülkadir İnan ve İsmail Müştak Mayakonun tezleri büyük bir alâka ile dinlendi

Atatürk celse arasında âzalarla görüşürlerken

Kurultay dün dördüncü içtimamı Atayın yanında şair Abdülhak Hâmit, nazarı diktürkün yüksek huzurlarile yaptı. Salon gektari celbediyordu. Dün de dört tez okunma ağzına kadar dolmuştu. Gelenler me-

(Devamı 9 uncu sayfada)

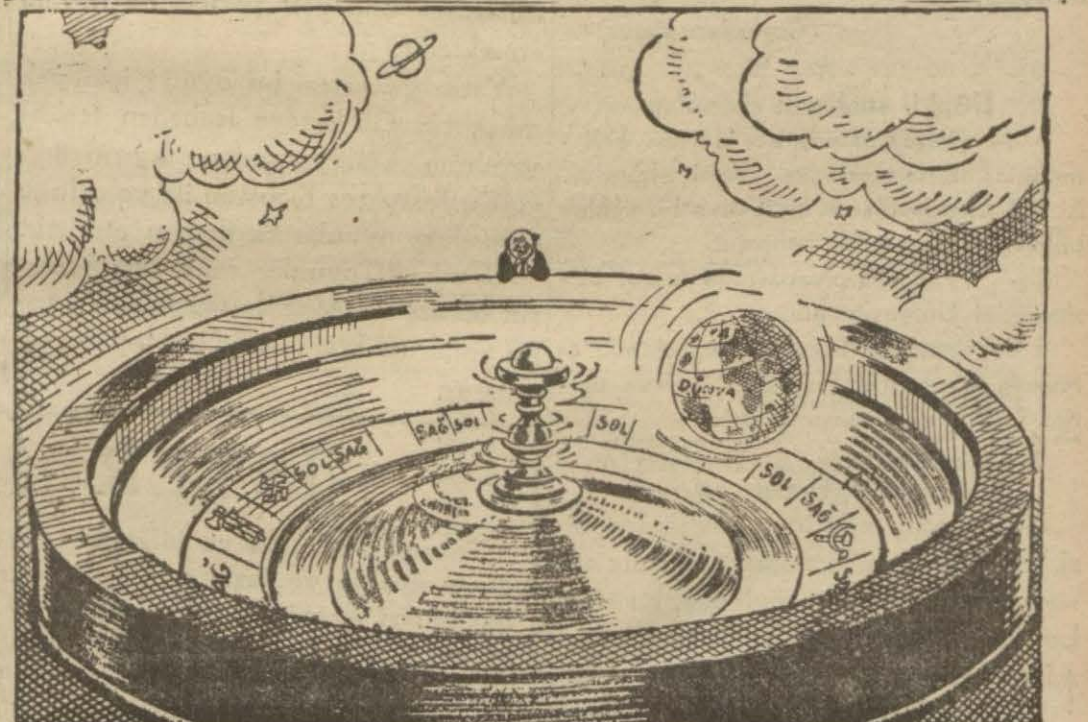
Kral Alfons âsilerin başına geçmek için tayyare ile İspanyaya gidiyor

Fas satılığa çıkarıldı, Madrid hükûmeti Fransaya, âsiler ise İtalya ve Almanyaya vermek istiyorlar

İspanyaya karşı silâh ambargosu tatbik edildiği halde bazı devletlerin âsilere hâlâ bol bol silâh verdikleri göze çarpıyormuş

Âsilere mensup bir müfrez Guadarrama cephesinde çarpışa çarpışa ilerlerken (Yazısı 3 üncü sayfada)

Acaba nerede duracak?

— İngiliz karikatürü —

Hergün

**Neden pahalı,
Neden iyi değil!**

Ekrem Uşaklıgil

Üç beş yıl önce Parise giden bir arkadaş anlatıyordu:

— Yerli mallarımızla Avrupa malları arasında küçük bir mükayese yapmak hevesine düşmüştüm. Şehrin en büyük mağazalarından birine uğradım. Arkamda Bursanın ipeğinden yapılmış bir gömlek, boynumda Hereke'den çıkmış bir kravat vardı. Mümasillerini istedim. Muayene ettiler, gerçekten güzel buldular, mümasilleri için istedikleri paraya gelince, benim bizimkilere verdiğimden pek aşağı değildi.

Fakat aradan geçen zaman zarfında Hereke, İpek İş gibi bazı firmalarının kalitelerini muhafaza etmelerine mukabil milli sanayimizden bir çoğu bozuldu, fiatleri ise yükseldi. Bunun içindir ki İktisat Bakanlığının ipek sanayiini yükseltmek gayesi verdiği kararları alkışlamamak kabil değildir, bu kararlar pek yakında tatbik sahasına girecek, bundan sonra da kumaşların kenarlarına yapan firmanın damgası vurulduktan başka hâlis, karışık veya sun'î ipekten mi olduğu da yazılacaktır.

Yalnız mesele sadece ipek sanayiini inhitattan kurtarmakta değildir, bugün bir çorap alıyoruz, bir giyişte parçalanıyor, ayağımıza bir iskarip takıyoruz, ayı bulmadan deliniyor, elimizi neye uzatsak parmaklarımızın arasında yıprayıveriyor, bütün bunların iyilerinin, sağlamlarının bulunmadığı söylenemez, fakat bunlar bozuk eşyanın arasında kaybolup gidiyor.

Varlığına sahip, müstakil bir hükümetin yanında milli bir sanayi kurulması mevzu bahseldüğü zamanlarda kuvvetli bir himayenin doğurabileceği ufak tefek mahzurlar üzerinde düşünülemezdi. Bir taraftan sanayimizi kurmak, bir taraftan da milli parayımızı korumak gayesiyle gümrük tarifeleri artırıldı, kontenjanlar yapıldı, hudut fiilen kapalı bir hale getirildi, öte taraftan da teşvik kanunları hazırlandı.

Aradan geçen zamanın bizi takip ettiğimiz gayeye ulaştırdığı söylenebilir. Bugün milli sanayi, ilk ihtiyacı temin eden kısımlarında, kurulmuştur, ihracat ve ithalatımız mütevazın, hattâ lehimize, paramız ise tamamen müstekar bir haldedir. Şimdi bütün memleketin fedakârlığı bahasına kurulan sanayi islah etmeyi düşünebiliriz.

Kaliteyi yükseltmek, fiatleri indirmek, fazla kazançları eksiltmek, ve nihayet bütün memleketin fedakârlığı bahasına kurulan sanayi, gerçekten Türk elinde bulunup bulunmadığını araştırmak zamanı gelmiştir. İktisat Bakanlığının ipek sanayiinde verdiği karar bir başlangıç olmalı, sıra ile bütün diğer san'at şubeleri de gözden geçirilmelidir.

Biliyor Musunuz?

- 1 — Molteke kimdir?
- 2 — Eski Romanın ikinci imparatoru kimdi?
- 3 — Kızılıрмаğın uzunluğu kaç kilometredir?

(Cevapları Yarın)

Dünkü suallerin cevapları

- 1 — (Paşa) tabiri, baş ile ağız kelimesinin birleşmesinden hâsıl olmuştur. Evvelâ başağ olarak kullanılan bu kelime bilâhare paşa olarak kalmıştır.
- 2 — 1928 olimpiyatlarında futbol birinciliğini Uruguay almıştı.
- 3 — Paraguay Brezilya ile Arjantin arasında sıkışmıştır. Portakal, deri ve tütün yetiştiren bir memleketdir.

Tayyarecilerin dışları için herkesten fazla ağır?

Tokyo'nun meşhur dışçilerinden biri, tayyarecilerin her gün fazla dış ağırlığına tutulduklarını söylemiş, bu sözü Londra hastanesi dışçisi de tasdik etmiş, ve demiş ki:

Dışçilerin kökleri hava tebeddüllerinden çok müteessir olurlar, onun için tayyarecilerde dış ağırlıkları pek çoktur. Fakat yere indikten sonra bu ağırlar ekseriyetle geçer.

Resimli Makale

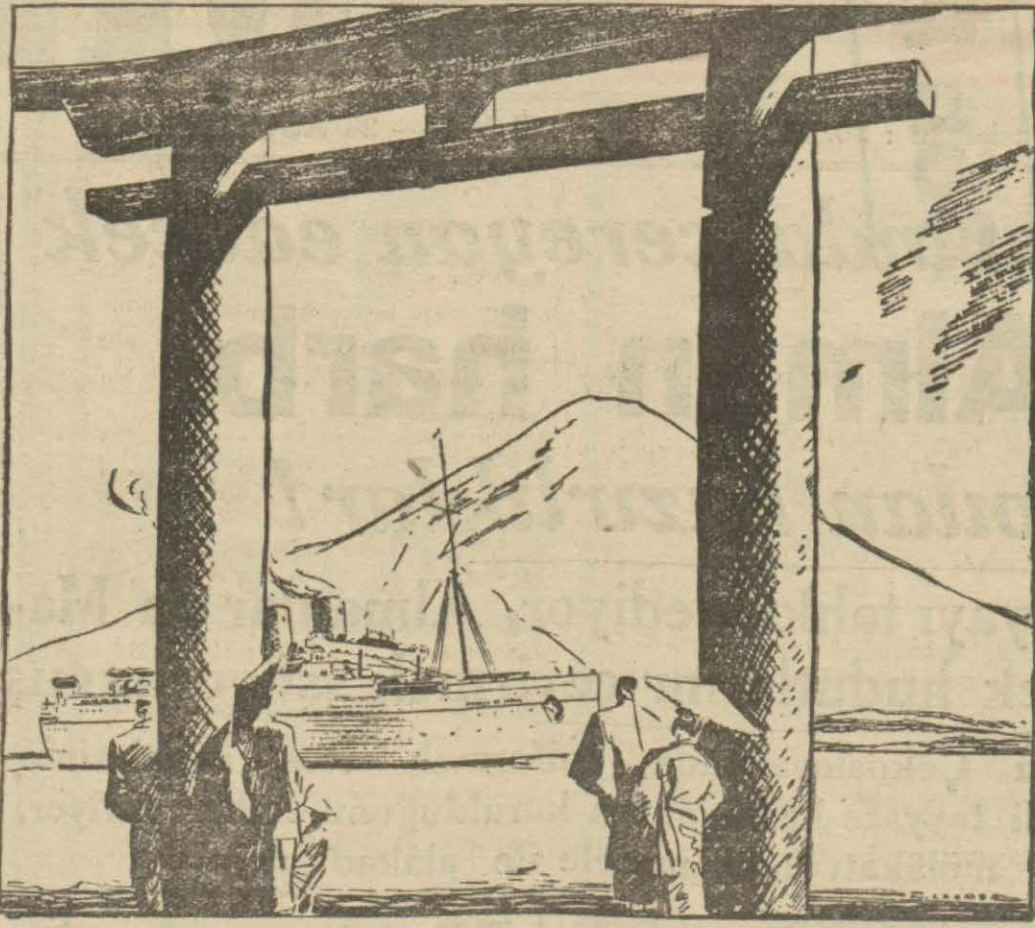
Bizim memleketimiz tarihi zenginliği, coğrafyayı güzelliği bakımından dünyanın gezilmeğe değer yurdlarının başında gelir. Bu yüzden seyyahların gelmesini istiyor, seyyahların memleketimizde rahat rahat gezmeleri, uzun müddet kalmaları için çalışıyoruz.

Memlekete seyyah celbi, yalnız maddî kazanç temin etmez, manevî itibarı, milli prestiji yükseltir.

Fakat memlekete seyyah celbi için göstermeğe çalıştığımız habişle beraber içimizde bu seyahat havasını, seyahat zevkini doğuracak, aile bütçemiz de seyahat fash açmamıza saik olacak âmilleri de temin etmemiz lâzım gelir.

Seyahat deyince, akla yabancı memleketleri görmek, gezip dolaşmak gelmemelidir. Evvelâ memleketi tanımayı, memleketin görülmeğe değer her yerini görmeyi düşünmeliyiz. Ancak ondan sonra dünyayı görmek için doğan arzu, hakiki ve samimi bir arzu sayılır. Ve insanda seyahat zihniyeti, yahut seyahat şuurunu hasıl olur.

Seyahat insanın görüş ufkunu açmakla, bilgisini genişletmekle, düşün-

cesini doğrultmak ve derinleştirmekle, alâkalarını tenevvü ettirmekle kalmaz, bundan başka insana muasırlarının hakiki yaşayış seviyesini göstererek

nasil yaşaması, nasıl çalışması lâzım geldiğini öğretir. Ve bu bakımdan seyahat en büyük terbiye âmilleri arasındadır.

SÖZ ARASINDA

**Bir İngiliz genci
Aşka karşı
Tedavi çaresi bulmuş**

Nat Merseer isminde bir İngiliz genci fevkalâde sevdiği kıızı elinden kaptığı için büyük bir yeis ve nevmidiye düşmüş ve yavaş yavaş melânkolik bir vaziyet almağa başlamıştır.

Günün birinde teessürünü yenmek için bir çare bulmuş ve bunu gazetelele şu suretle ilân etmiştir:

— Ben çıldırmasıya sevdiğim bir kıızı kaybettiğim için hastalandım. Yeis ve nevmidi içinde eriyip gitmekte iken bu aşk hastalığını yenmeğe karar verdim. Bu derde deva olarak da yürümeğe karar verdim. Şimdi ağustos 31 den itibaren her gün 80 kilometre yol yürümek üzere Britanya adasının etrafını dolaşacağım. Eğer aşk hastalığım bu dolaşma neticesinde tedavi edilmemiş olursa daha şiddetli hareket edeceğim. Afrikanın etrafını yürüyerek dolaşacağım.

Meğer zavallı genç aşk hastalığından kurtulmak için yürümekten başka çare bulamamış.

İngiltere kralı vapurda bile golf oynuyor

İngiltere kralı Sekizinci Edvarın en sevdiği spor golf'tur. Kral bu oyuna o kadar düşkündür ki Nahlin yatı ile bu günlerde yapmakta olduğu tenezzüh esnasında bile golf partilerine devam etmektedir.

Yatın güvertesi bu oyun için pek müsaittir. Güverteye icabeden tesisat yapılmış, kral yanından ayırmadığı golf ustası Arçe Kobston ile yolculuğu esnasında oyunlarına devam etmiştir.

Gemideki oyunlar esnasında topların denize düşeceği hesap edilerek yatın anbarına kral için üç bin top konulmuştur.

HERGÜN BİR FIKRA

Filorinalının cevabı

Namık Kemale bir ihtifal yapıyordu.

Bunun için de İstanbul'dan bir heyet kalkmış, Bulayra gitmişti. Mezarın etrafına bir cemgafir toplanınca Flörialı Nâzım ortaya çıktı ve uzun bir nutuk söylemeğe başladı.

Kalabalık arasında Namık Kemal'in oğlu Üstad Ali Ekrem de vardı. Üstadın Çanakkalede oturan dostlarından biri nutkun uzadıkça sıkıntı verdiğini ve Namık Kemal zâdeyi tâciz ettiğini sandı, bir hizmet olsun diye Flörialının önüne giderek damdan düşer gibi sordu

— Affedersiniz, İstanbulda eşekleri kaç satıyorlar?

Flörialı bu gayretkeş zâtı şöyle bir süzdü:

— Eğer senin boyunda ve renginde olursa 7 - 8 liraya!.. dedi.

Ve sonra sükûnetle nutkuna devam etti.

Uykusuzluğa karşı

Yegâne çare:

Kafanızı fırçalayınız

İngiliz gazetelerinin biri uykusuzluğa çare bulmak için doktorlar arasında bir anket açmıştır. Ankete doktorlardan binlerce cevap gelmiştir.

Bunlardan birisi şöyle söylemektedir:

« Berberde otuyordum, kafamı fırçalarken uyku bastı. Ben bu hâdiseyi merak ettim. Berberime sordum bana dedi ki:

— Bir çok müşteriye aynı tecrübeyi yaptım. Kimin kafasını sertçe fırçalasam derhal uyuyor.»

Gazete bir hafta sonra neşrettiği bir nüshada:

— Karilerimizden, bu usulü tecrübeye edenlerden, bir çok mektup aldık usul fevkalâde iyi imiş herkese tavsiye ederiz.

Apartmanlarda Asansör yerine Otomobil kullanılacak

İngiliz mühendisleri yüksek binalara merdivensiz çıkabilmek için plânlar tertip etmektedirler. Plânlara göre kiracılar artık yukarıya kendi otomobilleriyle çıkacaklardır.

Çok katlı evlerde her kat için kullanılacak merdiven yerine büyük garajlarda olduğu gibi bazı tesisat yapılabilecek ve bu sayede otomobil her katın önüne kadar çıkacaktır.

Neticede asansör ortadan kalkacaktır.

***

Mehtap hırsızlığa teşvik edermiş

Lancashire sâkinlerinden biri üç İngiliz lirası çalmış olmakla itham edilerek mahkemeye verilmiş. Mahkemede maznun parayı çaldığını itiraf etmiş fakat şu müdafaaı yapmıştır.

Mehtap âsâbıma dokunuyor, bedir tâm halinde iken onun tesirine kapılarak hırsızlık ediyorum, bu benim için bir hastalıktır.

Mahkeme böyle bir hastalığın mevcut olmasını derpiş etmiş maznunu parayı iade etmek şartıyla tahliye etmiştir.

***

Adam öldüren sivrisinekler

Cenubi Afrikada Yohamburg şehrinin yakınındaki Telek köyü garip bir baskına uğramıştır.

Büyük cüsseli sivrisinekler köyün evlerini birdenbire istilâ etmişler ve köylülerden elli kadar insanı ısırarak öldürmüşlerdir.

Hâdiseyi haber alan İngiliz memurları hemen köye bir takım seromlar ile doktorlar göndermişler ve bu müthiş hayvanların ısırıkları diğer adamları muhakkak bir tehlikeden kurtarmışlardır. Doktorların aldıkları tedbirler yüzünden şimdilik sivrisineklerin baskın tehlikesi zâil olmuştur.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Tramvay vatman ve biletçileri ötedenberi mütemadiyen ayakta ve fazla saat çalışmaktan şikâyetçilerdir. İstedikleri mesai saatinin azaltılması ve vazifenin daha az yorgunluk verici bir şekilde yapılmasına imkân hazırlanmasıdır. Bu maksadın istihali için yakında Nafia ve Sıhhat Bakanlıklarına müracaat edeceklerdir.

Günün sekiz on saatini ayakta geçiren bir vatandaşın

ne kadar yorulabileceğini biliriz, ve tahmin ederiz ki, mesai saati meselesi iş kanununa göre halledilebilecek şeylerdendir. Fakat dünyanın hiç bir yerinde vatmanın oturarak idare ettiği bir tramvay modelinin bulunduğu işidilmediğine göre şikâyetin ikinci kısmının ne kadar haklı olursa olsun önüne geçilebileceğine biz pek inanmıyoruz, ey okuyucu sen de:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

**Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı**

Atatürkün İş Bankasına İltifatları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gılarını bildirmiştir. Çekilen ve alınan telgraflar şunlardır:

ATATÜRK
TÜRKİYE CUMHUR BAŞKANI
Şehir

Kurduğunuz müessesese on üçüncü yaşına basmıştır.

Önemli eserleriniz arasında mütevazı mevkil olan İş Bankasının her şeyine terdihan benimsediği ve iftihar ettiği bir şey varsa o da büyük kurtarıcının bizim için (Behimdir) demesidir.

Her şey senindir. Biz evlâtlarımız da sizin için yaşamaktayız ve yaşayacağız, bizi gösterdiğiniz nurlu yolda milli ekonominin yükselmesi yolunda kırılmaz bir azimle yürütmekte devam edeceğiz.

Bugün toplantımızda, neşe ve heyecan içinde bu ahdupeyanı tekrarlarken Büyük Yaratıcı ve Kurtarıcımıza, Velinimetimize hududu olmayan şükranlarımızı sunarak mübarek ellerinizden öpmekle bahtiyarız.

Genel Direktör
Muammer Eriş

İş Bankasındaki evlâtlarımız namına
İş Bankası İdare Meclisi İktisad Vekili
Reis Vekili
Cevad Abbas Gürer Celâl Bayar

İŞ BANKASINA TAKSİM BAHÇESİNDE

Şehir

Başta kıymetli, gayretli, yorulmak bilmez arkadaşım Bayar olduğu halde Türkiye Cumhuriyetinin yetiştirdiği yüksek ilim ve çelik karakterli genç mütehasıslarımızın gönül ve emek vererek çalışmaları sayesinde on üç yaşına basmış olduğunuzu bildiririz. Milli İş Bankasının yurdumuzda ve yurdu müzla dünya ekonomisi arasında yapı gelmekte olduğu faydalı işleri görmekte çok bahtiyarım. İş Bankası Kurumu Türk Cumhuriyet tarihinde ekonomi bakımından başlı başına yer alacaktır.

Bu kurum, nâciz bir servetin bile ekonomik hayatta ferd menfaatlerine hasrolunmayıp ulus menfaatine hasredilmesinde çıkabilecek olan büyük neticeleri on iki sene kadar az bir zamanda ve bahusus yepyeni bir devlet kuruluşunun türlü inkılâp güçlükleri içinde âlemşümül bir surette iflen göstermiştir.

Bu geceki toplantınızda neşeli ve heyecanlı olmakta tamamen haklısınız.

Hepinizin sevgi ile gözlelerinden öperim.

K. ATATÜRK

İSMET İNÖNÜNE BAŞVEKİL GENERAL

Cumhuriyet müesseseleri arasında mütevazı bir yer tutabilmekle bahtiyar olan İş Bankası bugün on ikinci yılını bitirerek on üçüncü yılına basmış bulunmaktadır.

Müessesemiz, Büyük Başkanımızın çizdiği devlet programına uygun bir yolda yürümeğe ve irtisadımız dahilinde hareket etmeğe kendisine bir vazife bilmıştır. Tesis günümüzden bu ane kadar kıymetli Başbakanımızdan gördüğümüz yüksek müzaheret ve samimî muavenetin tesir ve heyecanları altında şükranlarımızı, bugünden istifade ederek bütün İş Bankası ailesinin hürmet ve tazimleriyle zatî devletlerine arz ederiz.

Genel Direktör

Muammer Eriş

İş Bankası İdare Meclisi İktisad Vekili
Reis Vekili
Cevad Abbas Gürer Celâl Bayar

Genel Direktör
Muammer Eriş

İş Bankası İdare Meclisi İktisad Vekili
Reis Vekili
Cevad Abbas Gürer Celâl Bayar

Tayyare, bugün artık vatan demektir. Çünkü vatanları korumak içinde, tayyarenin rolü baş roldür. Hava kuvvetlerini arttıran ulus Hava Tehlikesini azaltır.

Türk havasını güvene kavuşturan tayyare silahı «Tayyare» sade devletin ve devlet müdafaa bütçesinin mevzuu olarak kalmamış, belki de daha fazla olarak halkın yurt sevgisine ve yurddaş terbiyesine emanet edilmiştir.

Türk Hava Kurumu

TELGRAF HABERLERİ

Mısırdaki Bayram yapılıyor

İngiltere - Mısır muahedesi imza edildiği 26 Ağustos günü her sene kutlanacak

vev için azami şiddeti iktisap eden ve kan dökülmesine sebep olan mücadelenin tamamıyla nihayet bulduğunu yazıyorlar.

Mısır hükümeti halkın arzusuna mutabık olan bir karar vermiş ve 26 ağustos gününün bundan böyle milli bir bayram olarak tes'it olunacağını ilân etmiştir.

Nahas Paşa ile arkadaşları için muazzam bir rsmi kabul hazırlanmaktadır.

Kral Alfons âsilerin başına geçmek için tayyare ile İspanyaya gidiyor

Londra 27 (Hususi) — Ünitèd Press muhabiri bildiriyor: «İspanyaya karşı silâh ambargosu tatbik olunduğu halde bazı devletlerin âsilere bol bol silâh verdikleri açıktan açığa göze çarpıyor. Sakat kral Alfonsun İspanyaya tayyare ile giderek âsilerin başına geçmek üzere olduğu haber verilmektedir. Bu suretle âsilerin daha fazla kuvvetlenecekleri tahmin olunuyor.

Fransa ile İngiltere, İspanyaya karşı silâh ambargosunu henüz tatbik etmeyen devletlere bugün müraacaat ederek ambargonun sür'atle ilânını rica etmişlerdir. Türkiye de bu devletler arasındadır.

Paris 27 (Hususi) — İngiltere ile Fransa, İspanya işlerine ademi müdahaleye karar veren ve silâh ambargosunu tatbik eden devletlerin murahhaslarından müteşekkil daimi bir tanzim heyeti teşkilini teklif etmektedir. Heyetin vazifesi her devletin aldığı tedbirleri diğer devletlere bildirmek, me'nai arasında ahenk vücuda getirmek olacaktır.

Dahili harpte son vaziyet

Madrid 27 (Hususi) — Âsilerin vaziyeti gündün güne fenalaşmaktadır. İrun ve Sansebastiyende vuku bulan bütün taarruzları püskürtülmüşdür. Oviedonun bombardımanına devam ediliyor. Granada, Kor'dova, Majorca tayyareler tarafından bombardıman edilmektedir. Diğer cephelerde mühim bir hâdise vuku bulmamıştır.

Divaniharpler çalışıyor

Hendaye 27 (A.A.) — San-Sebastian'de çıkan «Frente Popular» gazetesinin bildirdiğine göre, hükümet kuvvetleri divaniharbi, son zamanlarda yakalanan âsi zabıtlardan General Muslera ile miralay Baselga'yı idama mahkûm etmiştir. İdam hükmü bu sabah infaz olunmuştur.

Aynı gazete, Madridde de 15 âsi zabıtların muhakeme neticesinde kurşuna dizildiklerini bildirmektedir.

İspanyol Fası satılık!

Telgraflar İspanyanın Fas mıntakasında karışıklıklar başladığını haber vermektedir. Londrada çıkan News Chronicle gazetesinin Rabat muhabiri bu mesele üzerinde mühim malûmat vermektedir.

Bu malûmata göre Madrid hükümeti ile onun namına çalışan ajanlar, Fas iltihâlini körüklemek için çalışmakta ve bu yolda bir hayli para sarfetmektedirler.

Maksat, Faslı askerlerin âsiler tarafından İspanyaya gönderilmesine mâni olmak, sonra general Frankoyu arkadan vurarak İspanya isyanına son vermektedir.

Fakat Franko Faslı askerlere altı buçuk İngiliz lirası aylık ile altı buçuk şilin munzam gündelik tahsisat vermek ve yağma ile elde edilecek malları karıştırmak mukabilinde kâfi derecede asker toplamış bulunuyor.

Bununla beraber Madrid hükümeti Fas mıntakasının üçer noktalarında muvaffak olmuştur. Fakat Franko'nun askerleri, Faslıları gönüllü yazılmaktan menedenlerden bir kısmını yazdırmış ve kurşuna dizmişlerdir.

Bununla beraber Faslıları Franko

Romanya Kralı Boğazlar mukavelesini Tasdik etti

Bükreş 27 (A.A.) — Kral Karol, yeni boğazlar mukavelesini tasdik etmiştir. Tasdikname, mukavele ahkâmı mucibince Fransa arşivlerine konulmak üzere Parise gönderilmiştir.

Kars köylerinde zelzele ve yangın

Şiddetli zelzelelerden 8 ev yıkıldı. Nüfusca zayıyat yok

Kars, 27 (A.A.) — Diğer ve köylerinde şiddetli ve zorlu yer depremi başlamıştır. Şimdilik öğrenildiğine göre sekiz ev yıkılmıştır. İnsanca zayıyat yoktur.

Kars, 27 (A.A.) — Karsa beş kilometre mesafede olan Nelis köyünde ot yığınları ateş almış ve şiddetli olan rüzgârdan yangın gittikçe büyüyerek köye sirayet etmiştir.

Belediyenin çalışkan itfaiye teşkilâtı vaktinde yangın yerine yetişerek dört saatte, çok büyük yangını söndürmeğe muvaffak olmuştur.

Doktor Şaht Berline dönüyor

Paris 27 (A.A.) — M. Schacht'a Paris'te yapılan kabul münasebetinde komünist fırkası umumî sekreteri M. Maurice Thaurer, başvekil M. Bluma yazmış olduğu mektupta bilhassa diyor ki:

M. Hitlerin silâh yarışını tacil etmek suretiyle dünyanın sulhunu ve Fransanın emniyetini tehdit etmekte olduğu bir sırada M. Schacht hakkında hususi ihtiramatta bulunmak milletimizin vakarına ve sulh davasına uygun düşmez.

M. Blum şu cevabı vermiştir: «Halkın cephesi hükümeti, Fransa'nın vakarına hiç bir vehile halel gelmesine çalışacak ve onun emniyetini zıman altına almak için zarurî olan tedbirleri alacaktır.»

Paris 27 (Hususi) — Doktor Şaht bugün temalarına devam etmiştir. Şaht yarın öğleden sonra Berline dönecektir.

Atatürkün Amiral Hortiye telgrafı

Ankara 27 (A.A.) — Macaristanın Saint Etienne bayramı dolayısıyla Cumhuriyetimiz Atatürk ile Macaristan naibi Amiral Horti arasında telegraflar teati olunmuştur.

Rusyanın Londra ateşemiliteri tevkif edildi

Londra, 27 (A.A.) — Daily Express gazetesinin bildirdiğine göre son zamanlarda Moskova'ya davet edilmiş olan Sovyetler birliğinin Londra ataşemiliteri Moskovada tevkif alınmıştır.

Amerikada seçim mücadelesi

Buffalo-Amerika, 27 (A.A.) — Cumhur başkanlığı için cumhuriyetçi parti namzedi B. landon dün akşam burada ilk seçim propagandası nutkunu söyleyerek Rooseveltin Finansal siyasasını tenkit etmiştir.

Rus - Alman Harbi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Diğer taraftan Almanyada yapılan bir takım neşriyat da nazarı dikkati celbetmektedir. Berlindeki Rumen sefaretanesinin mükerrer tekziplerine rağmen resmî havadis ajansı, Rusya ile Çekoslovakya arasında doğrudan doğruya muvasalayı temin için Romanya topraklarından geçen askerî yollar yapıldığını haber vermiştir. Resmî mahiyeti haiz olan Voelkischer Beobachter gazetesinde de bu neşriyat üzerine şunları yazmıştır:

«Çekoslovakya halkı, askerî yolların ve demiryollarının mütemadiyen inşası yüzünden muztarip bulunmakta dır. Çekoslovakyalılar yurdularının müstakbel bir harbin sahnesi olacağını görüyorlar. Rusyadaki Mohiloftan başlıyarak Romanyadaki Çernoviçten geçen ve Çekoslovakya'daki Siğitide nihayet bulan demiryolu hattının keşifleri üniformalı Rus zabıtlarının iştirakiyle yapılmıştır.

Maksat, Rusya ordularının Lehistan topraklarına temas etmeden Çekoslovakya'ya mükemmel bir demiryolu hattı üzerinden geçmesini temin etmektir. Yapılmakta olan keşifler hattın kat'i istikametini tayin edecektir.

Bundan başka ormanlarda gizli olan tayyare karargâhları da muharebe korkan halkın endişelerini arttırmaktadır.»

Bu haberler doğru ise, ve Sovyet Rusya Almanyaya karşı bu tedbirleri alıyorsa bir harp vuku takdirinde Macaristanın sevkülceyş vaziyeti Almanya için büyük bir kıymeti haiz olacaktır.

Çünkü Romanyaya doğru bir dil gibi uzanan Çekoslovak topraklarının bir cenahında Lehistan, bir cenahında da Macaristan bulunuyor. Ve bir Alman - Macar - Leh ittifakı takdirinde Çekoslovakya'yı bir muvasala hattı olarak muhafaza etmek son derece güçleşecektir.

Bu vaziyet Macar naibi saltanatı Amiral Horti ile Almanyaya devlet şefi arasında vuku bulan mü'lakatın ehemmiyetini gösterdiği gibi Almanyanın birdenbire askerlik hizmetinin müddetini bir seneden iki seneye çıkarılması manasını da izaha yardım etmektedir.

Ana vatana hâlâ dönemiyen Türk esirleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şan vatandaşlarımız arasında benim de iki dayım vardı. Mütarekenin akdi tarihine kadar kendilerinden hiç bir haber alamadık. Esir düşmüş olabileceğine hükmettik. Fakat mütarekenin akdinden sonra esirlerimiz memleketlerine döndüler. Dayılarım içlerinde yoktu, yalnız aradan biraz geçince Halit ve Osman adını taşıyan dayılarından bir mektup geldi ve bizi çok sevindirdi. Şimdi tamam on sekiz yıl var ki kendilerini beklemekteyiz. Dayım Halit İngilizler tarafından esir edildiklerini, şimdilik manevralarda bir hizmetkâr gibi çalıştıklarını ilâve ediyordu.

Bunlar gibi pek çok yurt dışında kalan Türklerin memleketlerine avdeti ile alakadar olan muhterem gazeteminizin sütunlarındaki yazıları okudukça dayıların geleceğini ümit ederek gönlümü teselli ediyorum.

Dayılarımın elyevim bizim gibi göz yaşları dökmekte olan 4 tane çocukları ve biz hep gönlümüz bir şeyle aydınlanmış yanyor o da «ümit.»

Bu yavrular babalarının sağlığı ve geleceği ümidile yaşamaktadırlar.

Bir memleket borcu olarak deruhde ettiğiniz bu iş saçları ağaran anala-

Siyaset ALEMİNDE

Amiral Hortinin Viyana ve Berlin seyahatları

Bundan bir müddet evvel Macar hükümet nâibi amiral Horti'nin Avusturya ve Berline yaptığı seyahat Avrupanın bütün siyasi mahfelleri tarafından büyük bir alâka ile takip edilmektedir.

Bu büyük alâkanın başlıca sebeplerinden biranesi, on altı senedenberi Macar devlet riyasetinde bulunan Amiral'in, bu müddet zarfında ilk defa böyle bir seyahat ihtiyar eylemesi, ikincisi de, seyahatin vuku bulacağı dakikaya kadar bunun gizli tutulmuş olmasıdır. Bundan ötürüdür ki gerek Avrupada, gerek bu seyahatle alakadar memleketlerde, hâdise, derin bir intiba hâsil etmiştir. Bir kısım siyasi mahfelle inanamak icabederse, Alman cumhur reisi Hitler'le Avusturya devlet reisi Miklas'a yapılmış olan bu ziyaretler, münasıran bir nezaket eseridir. Bunların mahiyetleri, bu hududu tecavüz etmez. Her ne kadar bu iddiaların hilâfını isbat edecek yeni anâsır meydana çıkmış değilse de bir devlet reisinin bir memlekete ve o memleketin iş başında bulunan reisine yaptığı ziyaret, hususî efradın ziyaretleri gibi ad ve telâki edilemezler, bu ziyaret ister bir nezaket eseri olsun; isterse dostluktan doğmuş bulunsun; alâkadar memleketleri temsilen yapılmış olacağı için onların nezaketi ve onların dostluğu manasına alınmak gerektir. Bu seyahatin tabii ve yakın bir âtide hissolanabilececek netaicine gelince; evvelâ; bundan, kuvvetli bir Avusturya, Macar ve alman dostluğunun ana temelleri meydana gelebilecektir; denirse, büyük bir kehânet savrulmuş olmaz. Bu üçlü zümreye, bir dördüncü olarak İtalyanın da iltihak etmesi ihtimali, çok kuvvetli bir faraziyedir.

Böylece, uzun zamandanberi Orta Avrupada meydana getirilmesine gayret olunan Alman - Avusturya - Macaristan - İtalya bloku kendiliğinden vücut bulmuş olacaktır.

Almanyanın Tuna havzasına doğru yayılmasını Macarlık için büyük bir tehlike teşkil edeceğini ötedenberi iddia edenlere karşı da, bizzat Macar devleti, en kat'i ve filî tezkizde bulunmuş olacaktır. Mamafî, mahiyeti tamamen hususî de olsa, bu seyahatin aksî tesirleri çok derin tesirler bırakacaktır.

Bu sebepledir ki bütün gözler ve bütün kulaklar Viyana ve Berline tevccüh etmiş bulunuyorlar. — Selim Ragıp

rin, boynu bükük bekleyen yavruların, duvağı başında kocasını kaybeden gelinlerin senelerdenberi döktüğü göz yaşlarını dindirecek ve onları hayatın sonunda ve cumhuriyetin müşfik kucağında yeniden bir can sahibi edecektir.»

★

Son Posta elân vatan haricinde yaşamakta olan eski Türk esirlerinin bir an evvel aramıza kavuşturulmaları için epeyce neşriyat yapmış, bu arada Paris elçimiz Suat Davaz'ın gösterdiği alâkayı şükranla yâdetmişti.

Bugün bu vesile ile tekrar bu bahse dönerken okuyucumuzdan bahsettiği esirlerin sarîh adreslerini göndermelerini istiyor ve alâkadar devletlerin bir defa daha nazarı dikkatlerini celbediyoruz.

İki ahbap çavuşlar

ŞEHİR HABERLERİ

Balkan festivali

Yarımdan itibaren festivalin en zengin ve hareketli kısmı başlıyor, hariçten ilk seyyah kafilesi geldi

Konservatuvar tarafından nazıranan heyetler dün millî elbiselerle prova yaparlarken

Istanbulda 40 gün, 40 gece şenliklerinin son haftasını teşkil eden Balkan festivalleri cumartesi günü Taksim bahçesinde verilecek olan müsamereler ile başlayacaktır. Festivale iştirak edecek olan 21 kişilik Yugoslav heyeti bugün saat onda şehrimize gelmiş ve belediyenin misafiri olarak Galatasaray lisesine yerleştirilmiştir. Rumen, Bulgar ve Yunan heyetleri de yarın geleceklerdir.

Gelen heyet azaları millî elbiselerini giymiş oldukları halde yarın öğleden sonra Cumhuriyet âbidesine çelenk koyacaklar, akşam da Taksim bahçesinde şereflerine bir ziyafet verilecektir. 30 Ağustos zafer bayramı münasebetiyle de Çamlıca'yı Güzelleştirme Cemiyeti tarafından da bir ziyafet verilecektir.

Istanbul konservatuvar müdürlüğü tarafından hazırlanan Türk heyeti azaları dün millî elbiselerini giymiş oldukları halde konservatuvar binasında son provalarını yapmışlardır.

Bu provalarda Artvinden gelen amatör

Ev el işleri Sergisi

29 birincisinde Ankarada açılacak olan Ev Sanayi Sergisi hazırlıklarına devam edilmektedir. Ev ve El işleri sanayi sergisine ne şekilde iştirak edileceğini tesbit için İktisat Vekili Celâl Bayarın riyasetinde bir toplantı yapılmıştır. İştirak şekli tesbit edildiği gibi 50 liradan 2500 liraya kadar da ikramiye verilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu ikramiyeler sergide en çok beğenilen ev ve el işleri meşheri sahiplerine verilecektir. Sergiye iştirak masraflarını tamamen hükümet temin edecektir.

Davet

Istanbul müddeiumumîliğinden: İstanbulda bulunan Maraş âza muavini Hasan Remzinin acele memuriyetimize gelmesi

heyetle Balıkesirin Pamukçu köyü zeybekleri büyük muvaffakiyet göstermişlerdir. Türk heyeti tarafından verilecek oyunlar arasında ayrı ayrı iki zeybek grubu ile Artvin oyunları, Eğün oyunları ve Karadenizin Lâz ve bıçak oyunları vardır.

İlk seyyah kafilesi geldi

Balkan festivalini görmek üzere ilk seyyah kafilesi evvelki gece doktor Kellerin riyasetinde Viyanadan otobüsle gelmiştir. Kafile 18 kişidir. Dün müzeleri gezmişlerdir.

Halı ve seccade sergisi

Istanbul şenlikleri dolayısıyla Ayasofya hamamında hazırlanan halı ve seccade sergisi de yarın saat 16.30 da açılacaktır. Açılış törenine şehrimizde bulunan meb'uslarla umumî meclis azaları ve matbuat müntesipleri davet edilmişlerdir.

Resim ve heykel sergisi

Güzel Sanatlar Akademisinde açılması takarrür eden yarın asırlık resim ve heykel sergisi de bugün saat 16.30 da meb'uslar, umumî meclis azaları ve gazetecilerin huzurunda açılacaktır.

Reçetelere pul Yapıştırılacak

Kızılay Kurumu, fakir yavrulara yardım maksadiyle yeni bir gelir membaı düşünmüş, doktorların bedava muayeneler müstesna olmak üzere reçeteler üzerine birer kuruşluk pul yapıştırılmalarını muvafık bulmuştur. Yakında alâkadarlara tebliğat yapacaktır.

Üniversiteye doçent aranıyor

Istanbul üniversitesine yeniden 13 doçent alınması takarrür etmiştir. Alınacak doçentlerin imtihanları 30 Eylülde yapılacaktır.

Münhal doçentlikler, birinci hariciye, kadın ve doğum, birinci dahiliye, göz, marazî teşrih, bakteriyoloji, teşrih, nebatat, riyaziye, jeoloji, Roma hukuku ceza, hukuku iktisat doçentlikleridir

Sigorta sahtekârlığı

Hazırlık tahkikatı bitti, evrak müddeiumumîliğe verildi

Sigorta sahtekârlığı hakkında yapılan hazırlık tahkikatı sona ermiş, evrak müddeiumumîliğe tevdi edilmiştir.

Bu sahtekârlık işinde en mühim rolü oynayan Onnik İplikçıyan, Şazik hakkında ölüm raporu alabilmek için doktor Emanoilidise sahte bir nüfus kaydı ibraz ettiğini söylemiştir. Bu ölüm kaydının hangi nüfus dairesinden alındığı da tesbit edilecektir.

Doktor Armanak Hancıyan ile doktor Emanoilidisin vaziyetleri, Pariste bulunan dosyalar getirildikten sonra inkişaf edecektir.

Bu dosyaların tetkikinden sonra bu sahtekârlık işinde Onniğe yardım eden sigorta kumpanyası mensupları da anlaşılabilecektir.

Dün adliyeye verilen evrak meyanında yeni 3 dosya vardır. Bu dosyalarda altları pullu ve mühürlü, üst tarafları tamamen boş noter kâğıtları bulunmuştur.

Sahtekâr şebekesinin yeni bir veraset ilâmı daha ele geçirilmiştir.

Bir mahalle ihtiyar heyeti de zannaltında bulunmaktadır. Bu heyet 931 senesinde bir ölüm ilmühaberi tasdik ettiği ve halbuki bu ilmühaber sahibi nin sağ olduğu, bu suretle sigorta şirketinden para dolandırıldığı meydana çıkarılmıştır.

Diğer taraftan sigorta rezaletinin mevkuf bulunan beş suçludan üçünün tahliye talebi hakkındaki tetkikat devam etmektedir.

Afişaj işi

Belediye şubattan itibaren afişaj işini bizzat yapacak

Üç gazete arasında dava mevzu olacak kadar geniş bir dedikoduya yol açmış olan afişaj işi halledilmiş vaziyettedir.

Belediyenin müteahhit ile yaptığı mukavele şubat nihayetinde sona ermektedir. Mukavele bitmez belediye afişaj işini kendi adamlarıyla tedvire başlayacaktır.

Afiş ücretlerinde de mühim tenzilât yapacaktır.

Diğer taraftan şehrin muhtelif ve mühim yerlerine konulmak üzere belediye tarafından afiş kuleleri yaptırılması tekarrür etmiş ve belediye memurlarına direktif verilerek 10 muhtelif tip kule istenmiştir.

Bu kulelerin bir kısmı ziyalı, diğer kısmı da yalnız üzerlerine afiş yapıştırılacak tarzda olacaktır.

Nöbetçi

Eczaneler

Bugeceki nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

Istanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alem darda: (Abdülkadir). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Sıdki). Eminönünde: (Mehmet Kâzım). Ferderde: (Ârif). Karagümrükte: (Ârif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatyada: (Teofilos). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Halil).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Yeniyoğ, Mustafa Nail). Hasköyde: (Barbut). Kasımpaşada: (Vâsif). Merkez nahiyede: (Galatasaray, Satkoviç). Şişli'de: (Asım). Taksim'de: (Kürkiyan, Zafiropulos, Ertuğrul).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusufl). Kadıköy Müvakkithane'de: (Saadet). Kadıköy Söğütli çeşmede: (Osman Hulûsi). Üsküdar Selimiyyede: (Selimiye).

Sinema sahip ve müdürlerini davet

(WARNER) ve (RADIO) Filmlerinin gayet zengin ve görülmemiş ilânları kâmilten gelmiştir.

Sinema âleminin ilk REKLAM SERGİSİ halinde

Bugünden itibaren Yazihanemizde açılmıştır. Herkes görebilir.

LALE FİLMER

İstiklâl Caddesi; İstiklâl Apartmanı: No. 2

Satış İlânı

İst. Dördüncü İcra Memurluğundan:

25228 İkras NO:sile Fatma Sabiha tarafından borç alınan 330 Lira mukabilinde Vakıf Paralar İdaresine birinci derece ve birinci sırada ipotekli olup tamamına 750 Yedyüz elli lira kıymet takdir olunan Beyoğlunda Kurtuluş Yenişehir mahallesinde Perran sokağında eski: 63 Yeni: 49 NO: li tarafeyni Enverin 61, 65 NO:lu hane ve bahçeleri ve tarafı rabii Perran sokağı mahdut; Zemin katı: Zemini kırık Karosiman döşeli sahanlık, bir sofa, bir oda, diğer bir sofa, bodruma ve birinci kata çıkılan merdiven, sofada bir helâ, arkada bir oda merdiven altı, bu kısım 4 liraya Avantıyanın tahtı isticarındadır. Bodrum katı: Zemini kırmızı kırık çini döşeli maltız ocaklı, tekneli arkada bahçeye çıkılan bir kapısı (Zemin kat sofanın altı kömürlüktür.) Birinci katı: Bir sofa üzerine karşılıklı iki oda, sabit bir dolabı bulunan sofayı muhtevi iki yan divarı müşterek beden divarları kâgır, dahili aksamı ahşap, merdivenlerle döşemesi tamire muhtac. Bu kısım beş lira ile Olumpiyanın tahtı isticarındadır-54,50 metre murabbar sahanın 43 metre murabbarında mebna geri kalanı bahçe olan bir kâgır evin tamamı açık arttırmaya konmuş olup şartnamesinin 19/9/936 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 29/9/936 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır.

Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 14/10/936 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan ikinci arttırmada gayrimenkul en son arttırana ihale edilecektir. Taliple rin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Müterakim vergiler ile vakıf icaresi Taviz bedeli ve belediyeye ait tenvirat ve tanzifat rüsumu satış bedelinden tenzil olunacaktır. 2004 numaralı İcra ve iflâs kanununun (126) ncı maddesinin dördüncü fıkrasına tev fikan bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını, ilân tarihinden itibaren (20) yirmi gün içinde evrakı nusbi telerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadarların işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat alınak istiyenlerin 4³⁵/₂₆₃₀ dosya numarası ile müracaatları ilân olunur (743)

Erzincan Serom Darülistihzarı

Direktörlüğünden:

Müessesemiz için satın alınması 24/8/936 gününde açık eksiltmeye konulan balya makinasının eksiltmesi haddi lâyük görülmediğinden tekrar eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin ihale günü olan 2/Eylül/36 Çarşamba günü saat on beşte İstanbulda olanların İstanbul Vilâyet Baytar Direktörlüğüne, Erzincan'da olanların Erzincan Belediyesinde müteşekkil komisyona müracaat etmeler. "726,"

Muhterem Meb'usları Davet:

Atatürk köprüsünün temel atma töreni 29/8/936 Cumartesi günü yapılacaktır. İstanbulda bulunan ve adresleri belli olmadığından dolayı ayrı ayrı davetlerine imkân bulamadığımız muhterem meb'uslarımızın O gün saat 15 de Unkapanı meydanına teşrif ederek bu törne onör vermeleri saygı ile rica olunur. "B., "757,"

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İzmir Sür'at Postası

İzmir Fuarının açılması münasebetiyle İzmir'e gidip bir kaç gün kalacaklara kolaylık olmak üzere İstanbuldan 29 Ağustos Cumartesi günü saat 15 de İzmir'e kalkacak KARADENİZ vapuru yalnız bu sefere mahsus olarak dönüşte İzmirden Pazartesi yerine 3 Eylül Perşembe günü saat 16 da kalkacaktır. (705)

KAYIP: İstanbul onuncu ilknoktepten aldığım şahadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımın kayıbsininin hükmi yoktur. [710]

Aliye Toprak

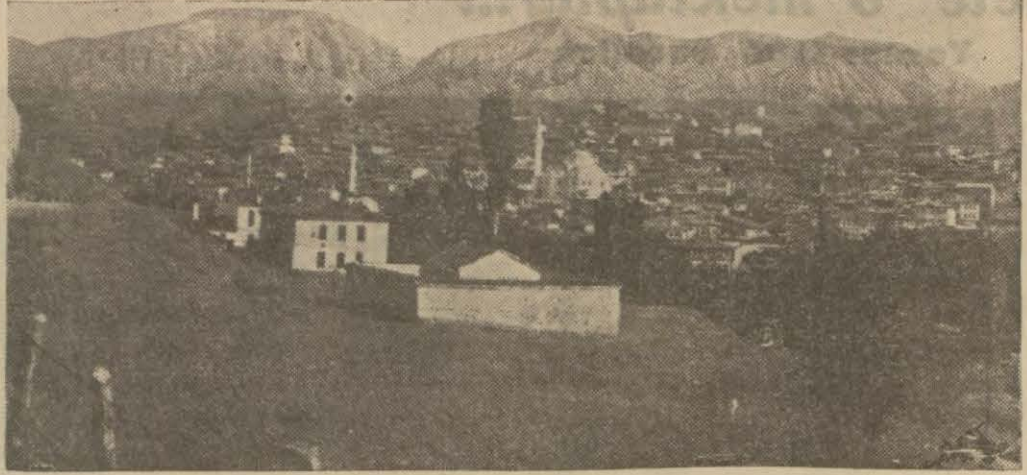
ait olduğu makamdan tehirî icra kararları getirilmez lazımdır. Aksi takdirde hakkınızda icra ve iflâs kanunundaki hükümler uygulanabilir. İlan ile haps ile tazyik olunacağı ilân olunur. (709)

MEMLEKET HABERLERİ

Tosya yakında dokuma santrali haline getirilecek

Kasabada 45 bin lira sarfile bir elektrik fabrikası kuruluyor, sene nihayetinde işlemeğe başlayacak

Tosyanın umumî görünüşü

Tosya (Hususi) — İlgaz dağlarının cenup kolları arasına sıkışan 11,000 nüfuslu çok şirin bir kasabadır. Kasabanın civarı çok güzel bağ ve bahçelerle çevrilidir. Halk bütün yaz mevsimini bu güzel bağ ve bahçelerde geçirir. Bu yüzden kasabanın imarı biraz geri kalmıştır. Bir kaç senedenberi bu kasabadan geçen çay kenarlarına rıhtımlar yapılmış, itfaiye teşkilatı kurulmuştur. Şimdi de çarşı ve pazar mahallerinin asri bir şekilde güzelleştirilmesine gayret edilmektedir.

Buranın en mühim noksanı maarif teşkilatının kesafeti nüfus itibarıyla kâfi derecede olmamasıdır. Üçü merkezde olmak üzere beş tane tam devreli ilköğretim okulu vardır. Köylerde üç sınıflı on sekiz tane ilköğretim okulu vardır. Bu okullar maarif idaresinin verdiği plânlara göre ve hepsi de yeni olarak yapılmıştır.

Okullardan her sene yüzden fazla talebe mezun olmaktadır. Bunların ekserisi orta mektep olmadığından henüz okuma çağında olan nimeti maarıftan mahrum kalmaktadırlar.

Bu seneki kaydedilecek talebe hariç olmak üzere kazada (1995) ilk okul talebesi vardır.

Tosyada ziraat ve sanayi

Tosya eskidenberi pirinci ile tanınmış bir kasabadır. Buranın başlıca ziraat ürünü pirinçtir. Her sene 20,000 dönüm pirinç ekimi yapılır. Dahilî istihlâkten başka sene iki buçuk milyona kilo pirinç ihraç ediliyor. Kasabada mükemmel bir çeltik fabrikası vardır. Memleketin işini gördükten mâdâ civar vilayetlerin de işine yarar. Bundan başka eski usul pirinç imal eden dinekler de kırka baliğ olur. Burası sanal bir kasabadır. Dokumacılık ve tahliklik ilerlemiş birer san'at halini almıştır. Üç bin hane müteceviz olan kasabanın âdeti her evinde bir dokuma tezgâhı vardır.

Terzilikte kullanılan kıl telâlar burada dokunur. Bundan başka bir de sof kuşaklar dokunmakta, bunlar da hemen şark vilayetlerimizin hepsine sevkedilmektedir.

Yüze yakın tabakhane vardır. İktisat Vekâleti Tosyada sınıf bir kooperatif teşkilini emretmiş ve Vekâletin de

san'atkarlara şiddetle lüzumu olan Abre ve Silindir gibi âletlerin tedârîki hususunda yardım edeceğini vâdetmiş, yakında Tosyanın bir dokuma santrali yapacağını bildirmiştir.

İpliğe hükümetce narh konmasından fabrikalar iplik vermeye başlamış, bu yüzden bir çok tezgâhlar boş kalmıştır.

Kazanın ziraat ve iktisadî ehemmiyeti hükümetce takdir edilmiş, esaslı bir tetkik yapılmak üzere Ankaradan bir heyet gönderilmiştir. Heyet köylerde tetkikat yapmaktadır.

Diğer taraftan belediye de memleketin en mühim ihtiyacı olan elektrik işine el koymuş, yakında Demiröz çayından kuvvet alarak vücute getirilecek olan 108 beygir kuvvetinde bir türbinle elektrik tesisatını 45000 liraya ihale etmiş ve işe başlamıştır. Sene nihayetinde tesisat hitam bulacak ve Tosya nura kavuşacaktır.

Tosyada tayyareye yardım

Burada Türk Tayyare Kurumuna yardım için değerli işler yapılmaktadır. Geçen seneden başhyan yardım teşebbüsüne bütün köylülerimiz iştirak etmiş, mahsullerinin yüzde ikisini Hava Kurumuna vermiş ve taahhüt etmişlerdir. Geçen yıl bu yüzden toplanan para bir hayli yekûn tutmuştur. Köylüler geçen sene olduğu gibi bu sene de mahsullerinin yüzde ikisini hava kurumuna verecektir. Bu işin başında Kastamonu saylavı Sitki Şerif Eken vardır. Saylav bu işin yolunda başarılı ması için köy dolaşmakta ve hava tehlikesi yolunda yapılan yardımın ehemmiyetini köylülerimize anlatılabilecekleri bir şekilde izah etmektedir.

Adapazarında bir zehirlenme vak'ası

Adapazarı (Hususi) — Şehrimizdeki un fabrikasında iki amele hava gazile zehirlenmiş ve güç hal ile kurtarılmışlardır. Vak'a şöyle olmuştur: Fabrika amelelerinden Ömer tamir etmek maksadile ocağa girmiş, lâkin hava gazı musluğunu kapamayı unutmuştur. İçeri girdikten bir kaç dakika sonra Ömer hemen oracığa yığılıvermiştir. Vak'ayı gören arkadaşı Hasan Ömerin bayıldığına zahip olmuş ve kaldırmak için o da ocağa girmiş, hemen o da gazın tesirile bayılmıştır. Bereket gene ameleden Osman vak'ayı görmüş ve bağırıp çağırılmaya başlamıştır. Etraftan yetişenler Hasanla, Ömeri ocaktan çıkarmışlar ve güç halle ölümden kurtarılmışlardır.

Taraklı bağlarında hastalık

Mahiyeti anlaşılamiyan bir qastalık bağları harap etti

Taraklı (Hususi) — Bu sene şimdiye kadar görülmemiş semavî bir âfet bütün Taraklı bağlarını mahvetmiş ve ne bir salıkım üzüm ve ne de bir yaprak bırakmıştır. Her sene 200,000 kilo üzüm alınan bu bağlardan bu sene 500,000 kilo alınacağı tahmin ediliyordu. Halbuki hastalık geçen seneki randımanın da alınmamasına sebep olmuştur.

Ziraat memurluğu asmalara âriz olan bu hastalığı teşhis edememiştir.

Bütün piyasalarda büyük bir rağbet kazanan Taraklı bu yıl pek bereketlidir.

Fakat elmaların alım satım işi bir iki tüccara inhisar etmekte, bu yüzden müstahsil pek istifade edememektedir. Elmaları tüccarlar köylülerden yok pahasına almaktadırlar.

Ankara yüksek ziraat enstitüsü bağcılık ve meyvacılık mütehassısı olan Alman profesörü buraya gelmiş, elmalar üzerinde tetkikat yapmıştır. Mütehassıs elmaların rızının cinsini pek beğenmiş ve ıslah edilecek daha iyi bir cins elde edilebileceğini bildirmiştir. Mütehassıs Almanyada pek meşhur olan elmalarının revacını temine de çalışacağını vâdetmiştir. Fakat mevsimin geçmesine rağmen daha ortada bir hareket yoktur. Yapılması icap eden bu hayırlı işin köylüler bir an evvel başlanmasını dilemektedirler.

Bolu panayırı

Bolu (Hususi) — Her sene olduğu gibi bu sene de memleketimizde büyük bir panayır kurulacak, her türlü eşya alım ve satımı yapılacaktır. Panayır eylülün üçünde başlayıp dokuzunda bitmek üzere altı gün devam edecektir.

Panayırın diğer seneler üç gün olduğu halde bu sene altı gün devam etmesi daha canlı, daha kalabalık olmasına ve daha çok alım satım yapılmasına yardım edecektir.

Panayır Karacayır denilen yemyeşil bir çayırda ve söğüt ağaçları altında kurulacaktır. Hariçten iştirak edecek tüccarlara, alıcı ve satıcılara azamî surette kolaylık gösterilmesi için belediye bir takım tedbirler almağa karar vermiştir. Alış veriş sahasından ziyade bir mesireyi andırarak olan panayır mahalline barakalar halinde muntazam dükkânlar yapılacak ve gece tenviratı için de elektrik tesisatı yapılacaktır.

Belediye bu seneki panayırın her senekinden daha parlak ve canlı olmasını temin için azamî şekilde çalışmaktadır.

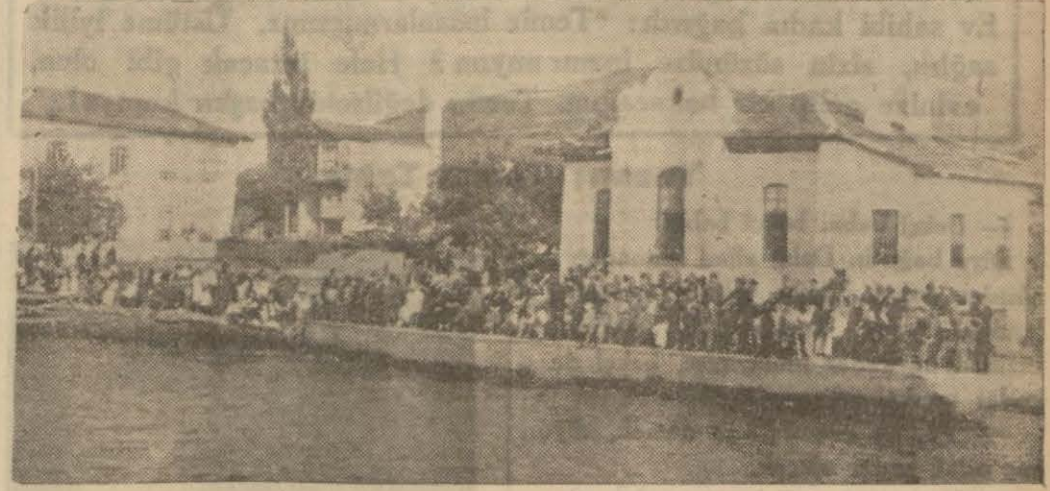
Arifiyede bir kaza

Adapazarı (Hususi) — Arifiye köyü civarında Kâzım bey çiftliğinde ikamet eden Asımın 14 yaşındaki oğlu Hasan tarlada oynarken Kalaycı köyünden Tahsin adında birinin karıştığı av tüfeği ateş almış çıkan kurşunlardan biri Hasana isabet etmiş ve öldürmüştür.

Yeni Bolu Valisi

Balikesir (Hususi) — Bolu valiliğine tayin edilen Salim Gündoğan yeni vazifesine hareket etmiştir. Balikesirde ve Bandırmada şerefine ziyafetler verilmiş ve kalabalık bir halk kitlesi tarafından uğurlanmıştır.

Memlekette spor ve gençlik hareketleri

Karamürsel yüzme müsabakaları

Karamürsel (Hususi) — Evvelce inşasına başlanılan yüzme havuzunun inşası ikmal edilmiştir. İzmitten davet edilen 200 kadar davetli huzurunda açılış töreni yapılmıştır. Merasim günü bir de yüzme müsabakası yapılmıştır. Netice şudur:

100 metre serbestte: Karamürsel'den Mehmet 1,15 dakikada birinci, İzmith Ak-Yeşil'den Nuri 1,38 dakikada ikinci.

200 metre serbestte: Karamürsel'den İsmail 2,34 dakikada birinci, İzmith İdman Yurdundan Fuat 3,30 dakikada ikinci.

100 metre sırtüstünde: Karamürsel'den Yusuf 1,32 dakikada birinci.

400 metre serbestte Karamürsel'den Mehmet 6,33 dakikada birinci, İzmith Ak-Yeşil'den Mitat 9,35 dakikada ikinci.

1500 metre serbestte: Karamürsel'den Mehmet 25,3 dakikada birinci, Ak-Yeşil'den Nihat ikinci gelmişlerdir.

Urfada spor hareketleri

Urfa Halkevi Spor Komitesi

Urfa (Hususi) — Urfalı gençler 26-30 ağustos arasında bir dört spor günü tertip etmişlerdir. Bu dört gün zarfında Urfada bulunan bütün klüpler aralarında bisiklet ve yüzme müsabakaları yapılmaktadır.

Uşak Fiküstür maçları

Uşak (Hususi) — Uşak Halkevi tarafından tertip edilen Fiküstür mucibince ikinci takımlar arasında iki devreli maçlar da sona ermiştir.

Halkevi başkanı Yusuf Ayal tarafından birinciliği kazanan Gençler Birliğinin ikinci takım kaptanına bir kupa hediye edilmiştir. Resmimiz kupanın merasimle verildiğini göstermektedir.

Adapazar — Düzce maçı

Adapazarı (Hususi) — Adapazarlı gençlerle Düzceli gençler bir maç yapmışlardır. Maç 3 — 1 Adapazarlıların galibiyetile neticelenmiştir.

Eskişehir - Afyon maçı

Eskişehir (Hususi) — Eskişehir İdman Yurdu ile Afyon İdman Yurdu arasında da yapılan maç Afyonluların 4 — 2 mağlûbiyetleri ile neticelenmiştir.

Tavşanlı ve Kütahya klüpleri arasında da binlerce kişinin huzurunda heyecanlı bir maç yapılmış ve 6 — 0 Kütahyalıların mağlûbiyetile nihayete ermiştir.

Bandırmada maç ve yüzme müsabakaları

Bandırma (Hususi) — Bir maç yapmak üzere Bandırmaya gelen Karacabey takımı ile Doğan spor takımı ara-

sında kalabalık bir seyirci huzurunda yapılan maç, havanın rüzgârlı olmasına rağmen çok güzel olmuş, neticede 4 — 2 Karacabeyliler galip gelmişlerdir.

Bu meyanda yüzme müsabakaları da yapılmış ve aşağıdaki neticeler alınmıştır.

		D. S.	
100 metre serbest	: 1 inci Rıdvan Erdek	1,13	
100 "	: 2 inci Hamdi Bandırma	1,15	
200 "	: 1 inci Osman	2,31	
200 "	: 2 inci Bekir Erdek	2,36	
400 "	: 1 inci Osman Bandırma	5,15	
400 "	: 2 inci Bekir Erdek	5,52	
100 "	Sırtüstü : 1 inci Şamil Bandırma	1,19	
100 "	: 2 inci Hakkı	1,40	
200 "	"Kurbagalama: 1 inci Ali	2,16	
200 "	: 2 inci Hakkı	Favul	
1500 "	Serbest : 1 inci rakipsiz Mehmet Erdek	19 dakika	

Dört tek kürek müsabakası ile Türk Bayrak yarışları Bandırma İdman yurdu birinci.

Atlamalarda: Birinci Osman, ikinci Cafer Erdek.

Hâdiseler Karşısında

Rüyanın filmi

Gazetelerde bir havadis vardı: Rüya filmi alacaklar. Bayat bir havadis. Rüyanın filmi alınalı çok zaman oldu; hattâ ben bu filmi seyrettim. Seyrettiğim filmin bazı parçalarını da aşağıya yazıyorum:

★ Bir memurun rüyası:

Memurun elinde bir ipin ucu var. İpi çekiyor; ipin öbür ucuna ağır bir yük takılı. Yüke bakıyor; üzerindeki yazıyı okuyor: Aybaşı!

★

Bir apartman sahibinin rüyası:

Apartment sahibi, apartmanının 12,345,678 inci katına çıkmış, pence-reden elini uzatmış, yıldızları tutuyor.

★

Bir bakkalın rüyası:

Sokaktan eski ayakkabılar topluyor. Ayakkabıları söküyor, kösele ve derileri dükkânının süpürgeye atıyor; müşteri geliyor:

— Sende pastırma var mı?

— Hâlisi var bayım!

Sokaktan topladığı ayakkabı eskisini kilosunu iki yüzden satıyor.

★

Bir limoncunun rüyası:

Dükânının camekânına limonları dizmiş, üzerine bir etiket koymuş: «Tanesi 25 liraya». Dükânının önüne oturmuş, müşteri bekliyor.

★

Bir doktorun rüyası:

Şehirde bir tane dir, bütün gehir halkı hastalanmışlardır. Saniyede bir hasta muayene ediyor. Muayene edilen hastaların sayısı arttıkça, kasasında da paracıklar artıyor.

★

Bir kiracının rüyası:

Aybaşı gelmiş, ev sahibi kapıda; kiracı öbür dilemiye çıkıyor. Ev sahibi gülüyor:

— Ben aylık için gelmedim kil..

— Ya niye geldiniz?..

— Evi sana bağışlıyacağım da.

★

Bir şık kadının rüyası:

Kadın evinin bahçesinde, hava kararıyor; yağmur yağacak sanyor; fakat hayır gökten yağmur yağmıyor... Roblar, mantolar, iskarpinler, şapka lar yağyor.

İMSET

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Darısı başımıza Hasan Bey.. Ankaradan telgrafla bildirmişler..

... Mersinliler, Adanalılar, Tarsuslular temiz suya kavuşmuşlar..

... Bu İstanbulluları da ümide düşürüyor.

Hasan Bey — Boş ümit azim, tâ Mersine, Adanaya, Tarsusa kadar kim gidecek?.

Kiralık ev arayanlar nelerle karşılaşır?

Ev sahibi kadın bağırdı: "Temiz insanlarmışsınız. Üstüme iyilik sağlık, sizin sözünüze inanır mıyım? Hele tutacak gibi olum, evinize gelip bir bakacağım. Temiz değilseniz başka kapıya!"

Yazan: Kemal Tahir

— Bekçi baba, bekçi babal
Diye bağırdı. Daha elimi sıkmadan yanından fırladı. Zaten telaşlıydı. Meraklandım. Peşini bırakmadım, yaklaştım. Bizimki ne kadar mülayimse, bekçi de o kadar merhametli:

— Ya, ev arıyorsunuz demek, diyor, kaç odalı olacak.

— Üç, yallah yallah dört odalı. Suyu, elektriği olmalı tabii.

Bekçi baba, kafasında bir takım hesaplar yapıyor, boş evleri hatırlamağa çalıştığı belli. Arada sırada:

— Kaç liraya kadar olmalı?

— Eh, üç odalı 17-18 lira, dört odalı 20-22 verebilirim.

— 30-35 versen üç odalı bir apartman vardı.

— Geç onu. Şurda imamın evi varmış. Şöyle dışardan baktım demin.

Bekçi birdenbire hiddetlendi:

— İmamın evi mi? Bırak, efendi bırak. Anasının nikâhını istiyor imam. Üç oda, hem de kötü mü kötü. 25 liraymış. Nerede bu, bolluk. Hem bize inat, anah-tarı da kendisi taşıyor. Ne olur sanki bekçiye bıraksa, bir kaç kuruş ta biz sebep lenssek.

İşi anladım. Bekçi komisyondan mahrum olunca imamın aleyhine dönmüş. Eh hak vermemek mümkün mü? Kâr yılı. O evi kötülemekte devam ediyor:

— Hem orada hiç bir kiracı oturamıyor, aya varmadan kaçıyorlar. Mutfağı berbatmış.

Arkadaşımın yüzü tekrar şayanı merhamet bir hal alınca kalbi sızladı:

Kolunun bütün vüsatile koca bir daire çizerek tarif etti.

— Köseyi dön, doğru aşağı in. Bakkalı görürsün. Onda dört numaralı evin anah-tarı var. İyi evdir orası.

Köseyi döndük, bakkalı uzaktan görünce abhabım ferahladı. Durdurdu: "Bir haftadır hatun bir taraftan, ben diğer taraftan İstanbul kazan, biz kepçe, başımızı sokacak münasip bir ev arıyoruz birader, diye coşturdu, yok Allah kahretsin. Yok vesselâm.

Bakkala yanaştık. Bakkal tam tip mahalle bakkalı. Bir hasır sandalyeye yayılmış, bir kolunu fasulye çuvalına dayamış, diğerini pirinç çuvalına istinat ettirmiş kır serdari, köy ağası gibi azametle kurulmuş.

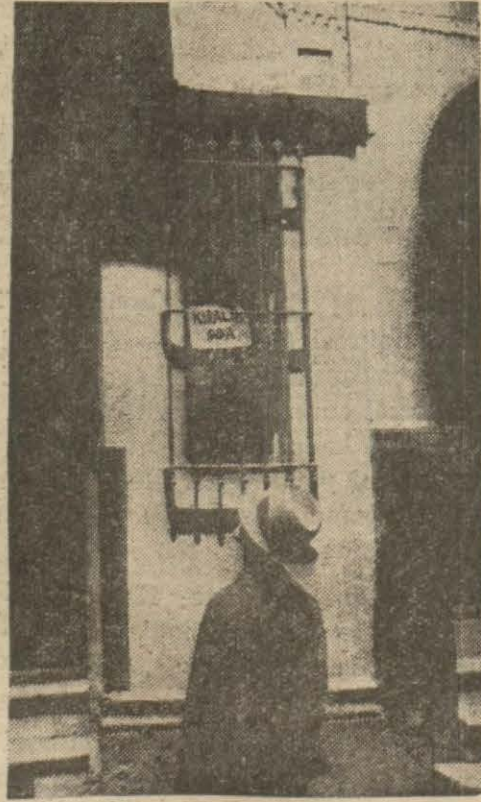
Biz:

— Ev varmış buralarda, dört numara. Falan deyince neden bilmem hiddetlendi.

— Kim söyledi size? diye âdeta çıkıştı. Kekeliyerek:

— Bekçi diyecek olduk.

— Bekçi bende anahatar olduğunu ne biliyor, kerameti mi var? Haydi yolunuza. Bu mahallede kiralık ev yok. Sizi aldatmış bekçi olacak.

İsrar faydasız. Boynumuzu büktük, yürüdü. Ve hemen sokağı sapınca, kapısında kocaman (kiralık hane) levhası ile 4 numaralı ev önümüze çıkmaz mı? 4 numaralı kiralık hane pek te kötü değil. Biz işi komşuya sorduk.

— Anahtar bakkalda dedi.

Anahtarın bakkalda olduğu muhakkak amma, öğle saatinde dükkân keyfi yapan müstebit mahalle bakkalına tekrar müracaat edecek babayığit nerede?

Ev aramak öyle zor, öyle korkunç bir iş ki, arkadaşına yardım edersem bu kahrmanca meseleyi hüsnü neticeye isal etmek şerefini tam yarı yarıya paylaşıcağımı kestirdim. İşi inada bindirdim. Onun cesaretsizlik gösterdiği yerde, sanki kelle mi koltuğuma alıp ben atıyorum. Sırayla aldığım cevaplar, insanda cesaret bırakacak gibi değil:

— 3 oda, mutfağı yok 20 lira.

— 2 buçuk odadır. Suyu dışındaki çeşme 17 lira.

— Çocuklu adama vermiyoruz. 3 oda 20 lira.

— Çocuklu musunuz. Yok yok, dünyada vermez bizim efendi. Hem siz genç genç adamlarsınız. Bizim körpe kızlarımız var.

Kapıda oldukça sararmış bir (kiralık hane) levhası gördüm. Ahbabımın ümidi sıfırdan aşağı amma, ben mezzebane gayrettim. Kapıyı çaldım. Alt katın kafesli pencerelerinden biri açıldı.

İhtiyar bir kadın sesi:

— Hul Vergici misiniz? Evde kimse yok, dedi. Sesimi yumuşatarak:

— Vallahi vergici değiliz. Kiracıyız, cevabını verdim.

(Devamı 8 inci sayfada)

Dünya Şampiyonu Yaşar İstanbulda nasıl yaşıyor?

Aslan Pehlivanımız ziyafetten ziyafete koştuktan evine uğrayamaz oldu, sokakta herkes peşine takılıyor, hele kadınlardan gelen mektuplar... Hele o mektuplar...

Yazan: Naci Sadullah

Yaşarın odası ve kardeşleri ile muharririmiz

ramıyormuşsun da...

Yaşar gülüyor:

— Doğru... Geldiğimdenberi evde yemeğe oturmak kısmet olmadı gibi bir şey... Çünkü öğle ve akşam yemeklerinde bir yere davetli olmadığım gün hemen hemen yok!

— Fakat bu ziyafetler hayra âlâmet değil... Çünkü sen birinci sınıf otellerin yemeklerine alıştırsan dumdandır halin. Annenin imambayıldılar yavan gelecektir sana.

— Kim demiş... Annemin imamba-yıldısını hiç bir şeye değişmem... Ben onun yemekleri sayesinde şampiyon oldum.

Şöyle biraz elim genişlese de, her gün istediğimizi pişirtbilsem, görürsün sen beni. O zaman demiri kâğıt gibi yırtarım billâhi... Hem çok değil, ayda yüz lirayla olur bu iş.

Fakat mesele ayda yüz lirayı kazanmakta. O zaman benim halime İngiliz kralı bile parmak ısırır...

Yaşarın çocuk bakışlı gözleri sevinçle parladı:

— Maamafih olacak inşallah... Dün gece rüyamda tam üç gömlek değiştirdim. Vaziyetim üç kat düzelecek demektir.

— Kardeşini de çalıştırmıya başladın mı?

— Başladım tabii. Gelecek olimpiyada yetiştirmek istiyorum.

— Onun da şampiyon olmasını mı istiyorsun?

— Elbette ya?... Şair olacak değil ya?

— Neden? Şairlik fena mı?

— Ben züppeliktan hoşlanmam. Hem şampiyonluk iyi şeydir. İnsan onun sayesinde dünyayı bedava dolaşır.

— Demek memnunsun hayatından?

— Çok şükür şikâyetçi değilim. Fakat insanın kalbi arsız çocuk gibi. Habre:

— İsterim de isterim! diyor. Açıkta değilim, aç değilim. Fakat buna rağmen o kübik evleri görünce ağzımın suyu akıyor: Şöyle Sultanahmette, denize bakan bir evim olsa, dünya saadet şampiyonluğu da benim demektir.

Şimdi benim eve girerken, âdeta bütün dünya bana bakıyor gibi oluyoruz. Ve arkamızdaki yaygaracı heyet, adım başında biraz daha büyüyor:

— Yaşar, diyorum, bir yere girelim. Çünkü bunlar biraz kalabalıklaşırlar sa, tramvaylar duracak... Ve gülerek ilâve ediyorum:

— Seni kapalı otomobilde gezdirmeli... Yoksa, böyle yaya dolaşırsan, tramvay kazaları dört misline çıkar!

Yaşar, çapkınlık ederken babası tarafından görülmüş bir genç kız gibi kızarıyor.

İki tarafı kapılı bir kahvede izimizi muvakkaten kaybettirebildikten sonra sordum:

— Babanla, ananla dargın mısın Yaşar?

— Ne münasebet?

— Dört gün, dört gecedir evine uğ-

Bir hafta önce, gazetelerimizin birinci sayfeleri, dünya şampiyonu Yaşarın resimleriyle, sözleriyle dolup dolup boşaldı. O günlerde Yaşarın faza-

— Ben pathcan dolmasına bayılıyorum! demesi, Stalinin Kızlorduya:

— Hazırol! Emri: vermesinden mühim sayıldı. Fakat aradan geçen kısacık zamanın rüzgârı, koca şampiyonun adını, sanını, hafızalarımızda bir mum gibi söndürdü.

Bir asırlık çürük bir kulübede yaşayan koca şampiyonu bu kadar çabuk unutmak, bir Yaşar olmağa çalışan amatörlerin yüreklerindeki hevesi de söndürmek demektir. Diğer amatörleri sukutu hayale uğratmak korkusu bile, Yaşarın peşinden koştığımız için kâfi bir sebeptir.

Yaşar, dün, Son Postaya kadar gelmiş, ve kendisine bir ev alınmasını istediğimiz için bize yürekten teşekkür etmiş.

Fakat onun uğradığı saatte matbaada bulunmamak, bana hayli zahmete mal oldu.

Çünkü Yaşar, ne evinde, ne daima oturduğunu söyledikleri kahvede, ne de daima uğradığımız duyduğum Güneş klübünde bulamadım.

Eğer hayırlı bir tesadüf beni onunla, Sultanahmetteki «Şen» fotodan çı-

Yaşarın sevgili anası oğluna yemek hazırlıyor

karken karşılaştırmayı, matbaaya ikinci uğrayışımı beklemekten başka çare bulamıyacaktım.

Dünya şampiyonu, sıcak kanlı bir çocuk sokulganlığıyla koluma girerken, etrafımızı birdenbire çevirenler birbirlerini dürtüyorlardı:

— Yaşara bak Yaşara...

— Yaşar be... Şu dünya şampiyonu Yaşar...

Bu vaziyeti görünce insan sermaye sahibi olmadığına yarıyor. Eğer bir ticarethane olsaydı, kâşasına oturması için Yaşara bir direktör aylığı verir, ve altı ayda bir apartman sahibi olurdu.

Yaşarla kol kola türbeye doğru çıkıyoruz. Ve arkamızdaki yaygaracı heyet, adım başında biraz daha büyüyor:

— Yaşar, diyorum, bir yere girelim. Çünkü bunlar biraz kalabalıklaşırlar sa, tramvaylar duracak... Ve gülerek ilâve ediyorum:

— Seni kapalı otomobilde gezdirmeli... Yoksa, böyle yaya dolaşırsan, tramvay kazaları dört misline çıkar!

Yaşar, çapkınlık ederken babası tarafından görülmüş bir genç kız gibi kızarıyor.

İki tarafı kapılı bir kahvede izimizi muvakkaten kaybettirebildikten sonra sordum:

— Babanla, ananla dargın mısın Yaşar?

— Ne münasebet?

— Dört gün, dört gecedir evine uğ-

GÖNÜL İŞLERİ

Masum bir Nişanlının Suçu

«20 yaşındayım. Sekiz ay evvel Anadolu şehirlerinden birinde oturan 17 yaşlarında bir genç kıza nişanlandım. Fakat geçenlerde tanıdığım bir genç kız bana nişanlanmamızı teklif etti. Nişanlama karşı o kadar düşkün değilim. Buna mukabil bu genç kıza sevdiğimi zannediyorum. Bu yüzden büyük bir tereddüt içindeyim. Ne yapayım?»

Hüsnü Ertürk

Nişan teklif edecek kadar gururunu çigniyen bir genç kıza karşı zaaf göstermenizi doğru bulmuyorum. Sonra masum nişanlılığın suçu, size kendisini sevdirmemek ise, daha evvel niçin hüsnü niyetle hareket etmediniz? Geçici sevginize kanmayınız ve düşünerek karar veriniz.

★

Maçkade «Kâmuran» a:

Kanunî bir mahzur yoktur, fakat ben başka devletin tabiiyetinde bulunan bir erkeği aslen Türk olsa dahi biraz yabancı sayıyorum. Burada ailesi, tanıdığı, eski tabirle dikili ağacı olmağan adam bana tam bir emniyet hissi vermiyor. Bununla beraber bu çeşit izdivaçlar arasında saadetli neticeler vermiş olanların bulunduğunu da bilirim.

★

Filibede Bayan Ayşe Gerala:

Konyaya gitmekle yabancı bir muhite düşmüş olmazsınız. Kocanızı takip ediniz.

★

Silivri K. Özcan:

İşsiz kadın için en ufak hâdisse, en mühim hâdisedir ve büyütülmeğe de müsaittir. Nazarı dikkatinizi celbeden fazlalık bundan baş göstermiştir.

★

Edirne'de Ayşekadında Mehmet:

— İlk teklifinizi tekrar ediniz ve dargınlığının sebebini sorunuz. Eğer ısrar ederse, bu kızdan vaz geçiniz.

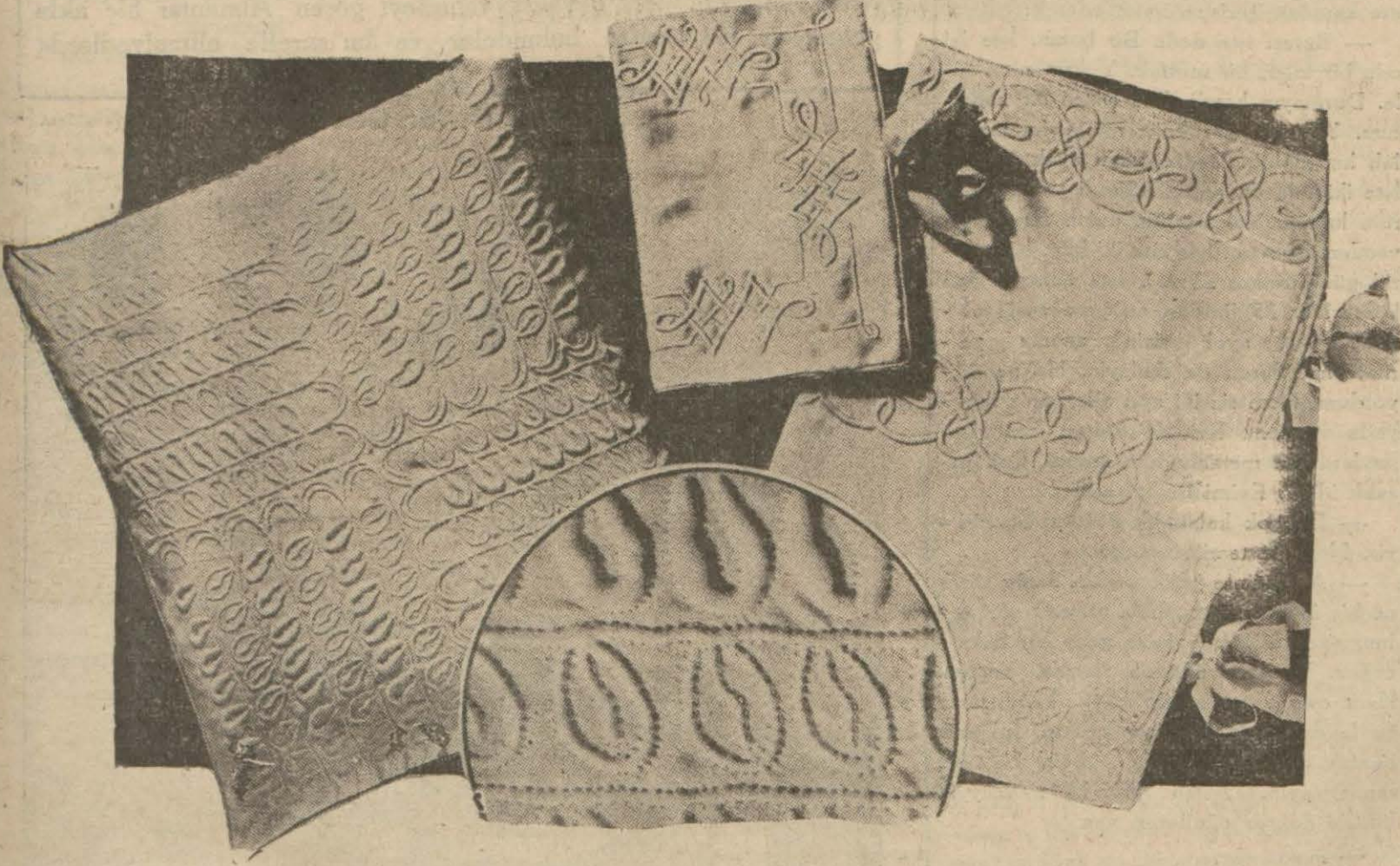
TEYZE

KADIN

El İşleri:

Yeni yılın en güzel, en orijinal yorgan ve yastık örnekleri

Resimde bir yastık, bir mendil şasesi, bir de gecelik şasesi vardır. Bunların üçünün işi de yorgan işidir. Üçü de Krep Birman'dan yapılmıştır. Yastık havai mavidir, diğer ikisi açık pembe renktedir.

Yastığın ölçüsü 45 ve 55 santimdir. Yapraklardan işlenmiştir. Gecelik şasesinin ölçüsü 50 ve 35 santimdir, mendil şasesinin ise 29 ve 20 santimdir. Bu son ikisinin örneği değişiktir.

İşin tarifi : İstedığınız örneği etaminin üzerine çizdirir veyahut da kendiniz çizersiniz. Sonra bu etamini,

Krep Birman veyahut Krep Saten'in, yahut da İpekli jarsenin ters tarafına dikersiniz. Sonra örneğin çizgilerini takip ederek etaminle kumaşı küçük örnekte gördüğünüz gibi dikersiniz.

Bütün örneği dikişlerle çıkartınca ucu kütce bir iğneye yün geçirirsiniz. Ve bu yünü etaminle kumaş arasında iki dikişin ortasında kalan boşluklardan geçirirsiniz. Yünün kalmıgına ve istediğiniz dolgunluğa göre bu yünden istediğiniz kadar sıra geçirebilirsiniz. Artık yastığımız ve şasesiz hazırdir. Güle güle kullanırsınız.

GÜZELLİK CEDVELİ

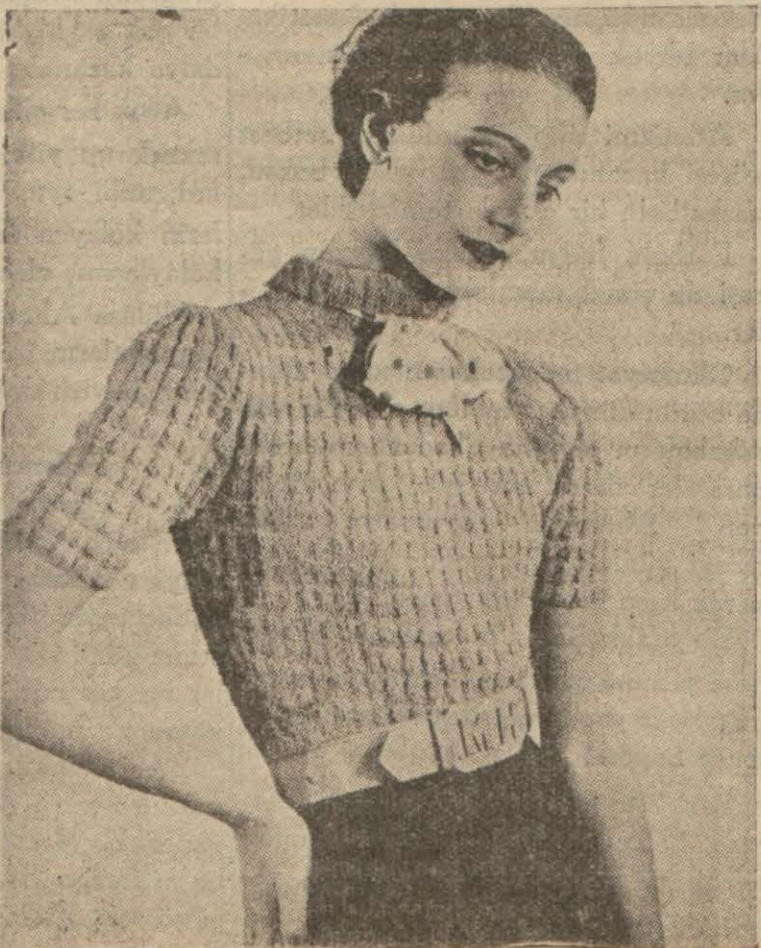
Geçen defa size büyük bir güzellik mütehassisi tarafından hazırlanan güzellik cetvelinin bir kısmını yazmıştık.. bugün de ikinci kısmını yayıyoruz. Buradaki listeye bakarak cildinizin, gözlerinizin ve saçlarınızın rengine göre kendinize en yakışan ruj, allığı, kremi, pudrayı, bir elbise rengini bulabilirsiniz.

RENK ve TIP	BUDRA	RUJ, ALLIK ve TIRNAK CILASI	SÜRME	ELBİSE
Sarı	Krem, açık raşel	Hafif turuncu	Mavi göz : Mavi Kahverengi : Yeşil Gri göz : Yeşil	kahve rengi
Emmer	Ok, koyu çeftali	Güneşten yanmış cilt için hafif turuncu	Yeşil göz : Yeşil	
Kumral	Krem, açık raşel	Hafif turuncu	Yeşil göz : Yeşil	
Sarı	Natürel yahut ruj	Hafif mor Ruj	Mavi göz : Menekşe	Menekşe içersine azıcık pembe karışmış
Emmer	Emmer ruj Raşel	Cilt beyazsa sarıların aynı	Kahverengi : Mor Gri göz : Hafif Menekşe	
		Eamer ise hafif ruj yahut mavıye bakan kırmızı	Yeşil göz : Yeşille Karışmış menekşe	
Kumral	Natürel, ruj krem	Hafif mor, Ruj		

Güzel Bir Yün Blüz

Yaz gelmeden kiş çıkmadan yazı düşünen tedbirli bayanlara sık sık rastlarız. Onlar hiç şüphe yok ki pek uzak olmayan sonbahar için hazırlanmağa başlamışlardır bile. Biz de kendilerine yardım etmiş olmak için buraya bu güzel örme yün blüz modelini koyuyorum.

Örgüsü lokum lokum, belki de her zaman karşılaştığımız bir örgüdür. Fakat biçimi çok yenidir. Bilhassa sonbahar kir gezinlerinde akşamüstü bahçede otururken fevkalâde mükemmeldir ve şiktir. Yakanın örgüsü geniş lastiktir.

Ev kadını neler Bilmelidir ?

Fasulye konservesi nasıl yapılır?
Size anlatacağımız usulde fasulye konservesi yapmak gayet pratiktir. Kolaydır. Çünkü bunu hem birden yapmak lüzumlu değildir, hem de kavanoz veya tenekele ihtiyacı yoktur. Toprak veyahut camdan her hangi çukurca çömlek yahut kavanozu kullanabilirsiniz, yeter ki kapağı sıkı olsun.

Fasulyeleri konserve yapmak için evvelâ salamura hazırlarsınız. Salamura şöyle yapılır: Bir kilo tuzla dört litre suyu kaynatınız. Sonra bir tarafa bırakarak soğutunuz. (Bu miktar salamura üç buçuk kilo fasulye için kâfidir.)

Fasulyeleri temizleyip ipliklerini çıkarınız. Yani onları şimdi yemek yapacakmış gibi hazırlayınız. Kaynar suyun içine atınız. Fasulyelerin büyüklüğüne ve çokluğuna göre bir dakikadan beş dakikaya kadar kaynatınız. Derhal akar suyun altında fasulyeleri soğutunuz. Süzgeçten geçirerek süzünüz.

Bu soğumuş fasulyeleri kavanozun veya çömleğin içine sıkı sıkı doldurunuz. Üzerlerine salamurayı dökünüz. En üstüne de bir tabaka zeytinyağı aktınız. Kavanozun, yahut çömleğin kapağını iyice kapatınız. Üzerine de bir kâğıt bağlayınız.

Kullanacağımız zaman fasulyeleri salamuradan çıkarıp bir kaç su yıkayınız ve tıpkı taze fasulye gibi pişiriniz.

Bugün ne yemek Yapsam ?

Domates plâkisi

Böl zeytinyağın içerisinde soğanlar biraz sarartılacak. Bunlar içerisinde irice irice kesilmiş yeşil biber ve domatesler atılacak, bir miktar da (tıpkı ispanağa veyahut semizotuna atar gibi) piriç atılacak ve hep beraber kaynatılıp soğuk olarak yenecek. Tabii tuzu da unutmayınız.

Yemeğin güzel olması için soğanın, domatesin ve yağın bol olması lâzımdır. Domateslerin de etli olmasına dikkat ediniz ki yemek piştikten sonra bile içinde iri parçalar halinde görülsün.

Tarihten sayfalar :

Yeniçeri ocağı İstanbul halkının rızkına da musallat olmuştu!

Yemiş iskelesinde deniz kenarında ne kadar dükkân varsa hepsini elli altıncı orta ele geçirmişti. İstanbulu hariçten gelen bütün yemiş ve sebze bu dükkânlara indirilmesi zaruri idi, mal sahipleri bazen mallarının parasını alamadıkları başka üstelik para tediyesine de mecbur tutulurlardı

Yazan : Resad Ekrem Koçu

Üçüncü Selim ve İkinci Mahmut zamanındaki İstanbul Haliç ve Boğaziçi sahillerindeki yalıları, evlerini, iskelelerini, kahvehanelerini ve dükkânlarını, bekâr ve balıkçı odalarını, dalyanlarını ve kayıkhanelerini sahiplerinin isimleriyle beraber gösteren bir kaç vesikadan bahsetmiş ve bu vesile ile de Yeniçeri kahvehanelerini yazmıştım. Bugün de Çardak Kolluğundan, Yeniçerilerin sebze yemiş dükkânlarından, on dokuzuncu asır başlarında İstanbul bir belediye işinden söz açacağım.

Hicri 1206 ile 1210 arasında İstanbul gümarüğünden Yemiş iskelesine doğru Haliçin İstanbul sahilinin manzarasını şöyle çizmiştim:

İstanbul gümrüğü, yanında Süleyman ağasının bekâr odaları, Gülşen Halidin kahvesi vardı. Kahvenin önünde Ortaköy ve Beşiktaş kalkan kayıkların mescidi, yanında İzzet Ömer Paşa mescidi, onun önünde Tophaneye giden kayıkların iskelesi Balıkpazarı iskelesi, ve nihayet sırasıyla Seyit Mustafa'nın kahvesi, Sabık zecriye emini zâdehanın bekâr odaları, Karaköye işleyen kayıkların iskelesi, Mehmet beyin balıkçı odaları, Pazarbaşı odası, yaş yemiş gümrüğü, Hasköye işleyen kayıkların iskelesi, baş yasağın odası ve iskelesi, Elli altı Ömerin kahvesi, serâpa tütünçü dükkânları, Çardak iskelesi ve Çardak kolluğu geliyordu. Kolluktan sonra serâpa yemişi dükkânları ve Yemiş iskelesi vardı.

İstanbul şehrinin tarihi ile uğraşanlar için, şimdi kaydettiğim şu beş on satır, heyecan içinde sürüklenmek için kâfidir sanırım. Bu kıymetli metinleri, büyük bir yerlilik mahsulü olarak topladığım tarihi notlarla beraber pek yakında Türk tarihçilerine tam olarak sunacağım. Bugünkü bu sürpriz ile iktifa ederek, yukarıdaki satırların gözümüze önünde çizdiği manzarayı, Son Posta okuyucularına diilendirmek istiyorum.

Evvelâ görüyoruz ki: Gümrükten Yemiş iskelesine kadar olan sahil parçası iskeleler, kahveler, bekâr odaları ve dükkânlardan mürekkeptir. İstanbulun en kalabalık, faal bir ticaret merkezidir. Ve bütün bu faaliyetin de düğüm noktası, Çardak Kolluğudur.

Bu devirde, Yeniçeri ocağının elli altıncı ortası, İstanbul gelen zahire, meyva ve sair erzakın ser'ân memur olan yerlere nakledilmesine nezaret etmekte tavzif edilmişti. Yukarıda Çardak Kolluğu diye kaydedilen, işte bu elli altıncı ortanın kolluğudur. Yeniçeri ocağı ise, bir asker ocağı olmaktan çıkmış, bir alay baldırı çıplak ile serserinin toplandığı bir fitne ve fesad ocağı haline girmişti. Çardak kolluğu efradından ise muâsir bir müverrih Üssü Zafer muharriri «Çardak dedikleri yerde oturan elli altı namındaki haşarat» diye bahsediyor.

Bir muâsir müverrihin «Haşarat» diye tavsif ettiği kimselerin elinde İstanbul zahire, sebze, meyva ve sair erzak işlerinin ne hale girmiş olduğunu düşünmek zor bir şey olmasa gerektir.

Evvelâ, İstanbulu erzak ve zahire getiren tüccarları kahredencesine ezmekte idiler. Sonra, İstanbulu gelen erzakın ve zahirenin çıkarılması yasak olan yerlere gidecek encebî gemilerine, aldıkları para mukabilinde bizzat kendileri taşıyorlardı. Elli altıncı ortanın çorbacılığı Yeniçeri ağalığı yolunda değildi: Yani bu ortanın çorbacıları terfi ede ede Yeniçeri ağası olamazlardı. Fakat bir kaç ay elli altıncı ortaya çorbacılık yapmak, muazzam bir servet sahibi olmak için kâfiydi. Neferlerinden ustasına kadar, elli altıncı bir yıl içinde «tüyünü düzüp» adam olurdu. Esnaf, gemici ve hamalları, yoldaşlar namı altında bu orta efradı ile beraber İstanbul halkının rızkına musallat olmuşlardı. Bilhassa Yemiş iskelesinde deniz kenarında ne kadar dükkân varsa, ki yukarıda seâpa tütünçü dükkânları, serâpa yemişi dükkânları diye kaydedilmektedir, kendi ellerine geçirmişlerdi. İstanbulu meyva sevken tüccarların her biri, bunlardan birini belen tüccarlarını onların künferlerine bir mağa ve kayıklarını o dükkânın önüne yanaştırmağa mecbur tutulurdu. Bu yoldaş, meyva alırken evvelâ eksik tarttırırdı, sonra dilediği fiate satardı, ve nihayet sıra asıl mal sahibine para vermeğe gelince: Nakliye, küfe bedeli, dükkân kirası ve kantariye diye bir hesap göstererek istihkakının ancak yarısını verirlerdi. Hatta bir defa Karamürsel bağcılarının biri İstanbulu üzüm göndermiş, para isteyince eline bir pusla tutuşturmuşlar; ve: Noksan ve çürük çıkan üzümün fiatı düşüldükten sonra nakliye, küfe bedeli, dükkân kirası ve kantariye ücreti olarak üstelik te para istemişlerdi. Hayret içinde kalan zavallı adam Karamürsele dönmüş, eline verilen puslayı da ibret olarak bir kahvenin duvarına yapıştırmıştı.

Sebze meselesi de meyva işinin aynı idi. Ocağa mensup esnaf, Haliç ve Boğaziçi ile İstanbul civarındaki bostanların mahsulünü dükkânlarına zor ile indirir, zavallı bahçıvanların bir yıl ile terile yetistirdikleri sebzeyi âdeta gasbederek ellerine beş para tutuştururlardı. Ocaklı bir manavın günlük kazancı en azdan beş yüz kuruş olurdu. Bu sahildeki yemişi ve sebze dükkânlarının kökleri kırkır, elliler keseye satılırdı ki zamanın kıymetine göre muazzam bir para idi.

İstanbul zahire, odun, kömür yahut kereste getiren bir gemi gelip de limana girdi mi, Yeniçeri ortalarına mensup yoldaşlardan bir açık, hemen ortasının nişanını alır, gemi, odunun başına asardı: Artık o gidi, o ortanın himayesinde ayrıldı! Ve «nişan payı» geminin nakliye bedeli.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefrikası: 76

Bazı sabahlar biri önde biri arkada mahalleden caddeye çıkıyorlar. Bazan Ömer pencerede Süheylânın geçmesini bekliyor ve hemen arkasından so-kağa fırlıyor. Ve bazan karşılıklı tramvay duraklarında, ikisi yapa yalnız, dakikalarca, aksi taraflara gidecek olan tramvaylarını bekliyorlar.

Ömerin tramvayı daha önce gelirse Ömer binmiyor. Fakat bir defa olsun Süheylâ bu nezaketi göstermedi. Kendi tramvayı gelir gelmez hemen sırayıp atlıyor basamağına ve karşıda Ömeri tek başına bırakıyor, camdan olsun bakmıyarak gidiyor.

Süheylâ da Ömerin yanında. Kesik saçları kumral. Gözleri çok iri, kestane renginde. Spor ayakkapları giyiyor ve kocaman bir çantası var.

Ömer, bu küçük burjuva kızına kızmaktadır. Kendini beğenmişin biri. Burnu havada. Kim bilir kafası nasıl karma karışık, karanlık şeylerle doludur. Balodan, sinemadan başka bir şey düşünmez her halde. Eğer babası tekaüt edilmeseydi ve mahallenin en güzel evi kendilerinin olmasaydı buraya taşınmazlardı.

Ömer, bu küçük burjuva kızını eline geçirse bir kaşık suda boğacak. Ve böyle bir hanım efendinin peşine takıldığı için kendini dehşetli alçak buluyor. Kendisi gibi bütün hayatını büyük işlere vermek isteyen bir delikanlının böyle bir giift spor iskarpinini kovalaması kepezeliklidir.

Bir sabah mahalleden yine biri önde ötekisi arkada caddeye çıktılar. Ömer hızlı hızlı yürüyerek ve Süheylâyı geçerek kendi durağının altına gitti ve karşıdaki durağa baktı. Demin yanından geçtiği Süheylâ orda yok. Telâşlandı. Sağa sola bakındı ve birdenbire Süheylâyı yanında gördü. Dimdik duruyor. Aralarında direk var. «Bugün mektebe gitmiyor, İstanbula incek anlaşılabilir» diye düşündü. Sonra bir direğin bir yanında kendisinin öte yanından onun bulunuşu Ömerin bütün kanını başına çıkarttı. Şimdi tramvay gelecek, ikisi aynı vagona binecek, belki de yanyana oturacaklardı.

Tramvay geldi. Fakat ne aynı vagona bindiler, ne yanyana oturdular.

Çünkü gelen tramvay iki vagonlu: Biri önde, biri arkada, biri kırmızı, biri yeşil, biri birinci mevki, biri ikinci mevki..

Ömer yeşile, arkadakine, ikinciyeye bindi.

Süheylâ kırmızıya, öndekine, birinciye atladı.

Ömer eskidenberi birinci mevkiin kırmızı ikinci mevkiin yeşil boyalı olmasına kızardı. Bu sefer yalnız boyalar daki münasebetsizliğe ve tersliğe değil, birinci mevkie binen bir kıza tutulmuş oduğu için kendi kendine de bir kere daha kızdı.

Süheylâ Karaköyde indi.

Ömer, mektebe gitmeği astı. O da atladi tramvaydan.

Süheylâ iki adım attı atmadı döndü arkasına baktı. Ömeri gördü her halde. Başını hızla çevirdi. Koşarçasına yürümeye başladı.

Ömer, durdu, uzun uzun baktı aralından hattâ mal sahibinin kazancından fazla hava parası alırlardı.

Asil garibi, limana bir gemi girdiği zaman, başkasının nişan tahtasını atarak kendi nişanını takmak yüzünden ortalar arasında kavgalar, muharebeler olurdu. O zaman bu iki rakip zabıterinin nezareti altında Galatada Hendekbaşı denilen yerde yatağan ile dövüşürler, yani düello ederler, galip gelen nişan tahtasını gemiye asardı. İstanbulun belediye işleri meggül olan İstanbul Kadısı, bu rezaletin önüne geçmek ve sahildeki bu dükkânları kapatmak için bir kaç defa ilâmlar yazıp hattı hümayınlar çıkartmıştı. Fakat Yenicheri ocağına, bu adamlar hiç bir şey yapmamıştı. Bu hal, 1241 de ocağın lâğvına kadar devam etmişti.

Reşad Ekrem KOÇU

kasından. Sonra okkallı bir küfür savurdu. Küçük hanımın cilvesine içermişti.

Süheylâ köşe başında kaybolunca Ömer:

— Akılsız başım cezasını ayak çeker, dedi kendi kendine. Şimdi yürü bakalım Ömer sersemi.. tramvay parasını verip yarı yolda inmenin cezasını çek..

Ve köprüyü geçip ta mektebe kadar yayan yürüdü.

Ömerin mektepte iki arkadaşı vardı. İsmet ve Hayri. İsmet bir mürettibin oğluydu, Hayri Anadolu lu ydu. Mektepte ücretsiz, leyliydi. İsmet ve Hayriden başka talebelerle Ömer ya kavga etmiş darılmıştı, yahut hiç ahbablık etmemişti.

Mektebin dışında klüp arkadaşlarından başka kendinden iki yaş büyük ve şoför muavini olan Kerimle ve dört beş genç tütüncüyle dosttu.

Süheylânın yaptığı ve Ömerin çok biçimsiz bulduğu son münasebetsizlik delikanlıya o kadar dokundu ki ertesi gün her vakitinden erken çıktı evden ve mektepte meseleyi biraz utana sıkıla İsmetle Hayriye açtı.

Hayri, macerayı merakla ve zaman zaman gülerken dinledi. İsmette talebesinin dersini dinleyen bir hoca hali var. Ve Ömere:

— Utanıyorum kendi kendimden, ben bu hale düşecek delikanlı mıydım? diye sözünü bitirdiği vakit Hayri, Ömere acıdı.

İsmet:
— Toyluk ediyorsun Ömer, dedi. Seni bu kadar enayi sanmazdım.

(Arkası var)

RADYO**Bu Akşamki Program****İSTANBUL**

18: Muhtelif plâklar, 19: Haberler, 19,15 Operet Çardaş Fürstün (plâk), 20: Soprano Bayan Karakaş ve Tenor De Marki. piyano refakatle. 20,30: Stüdyo orkestraları. 21,30: son haberler.

Saat 22den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

PRAG

20,20: Yeni şarkılardan plâklar. 20,45: Konuşmalar. 21: K. Velssin Riviera isimli operet piyesi. 22: Mozart, List ve R. Straus sun kompozisyonlarından toplanmış bir muğikill neşriyat. 23,20: Plâk. 23,45: Rusça haberler. Plâk.

BUDAPEŞTE

19,50: Keman - braç düosu. 22,30: İtalya-Fransa münasebatı hakkında konferans. 21: Sesti film ce cazbandları plâklarından. 21,15: Konferans. 22,30: Opera orkestrası. 23,10: Konuşmalar. 23,50: Lehçe konferans. 24,05: Çigan musikisi.

MOSKOVA

20: Musikilli, edebi neşriyat. 22: Çekçe neşriyat. 23,05: İngilizce neşriyat. 24: Almanca neşriyat.

BÜKREŞ

12: Senfonik konser (Salzburgdan nakil). 13,40: Plâk konuşmaları - plâk. 19,03: Dans musikisi. 20,15: Konferans. 20,35: Plâk. 21,05: Konuşmalar. 21,20: Verdinin (Rigoletto) operası. plâk 23,45: Almanca ve Fransızca haberler.

BELGRAT

20,50: Plâk. 21: Zagrepten nakil. 21,30: Mizahi neşriyat. 22,30: Plâk. 23: Haberler. 23,20: Radyo orkestrası.

29 Ağustos Cumartesi**İSTANBUL**

18: Dans musikisi (plâk). 19: Haberler. 19,15: Muhtelif plâklar. 19,30: Çocuk saati. Hikâyeler. Mes'ut Cemil tarafından. 20: Piyano solo: Debusey ve Beethoven (Bay Hagh) tarafından. 20,30: Stüdyo orkestraları. 21,30: Son haberler.

Saat 22den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Kiralık ev Arayanlar nelerle Karşılaşırlar?

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

— Doğru söyleyin.
— Billâhi vergici değiliz teyzeciğim.
Hatun tereddüitten kurtulamadı amma sonunda (ne olursa olsun) dediğini, kapıyı açmağa karar verdiğini anladım.

İçeri girdik. Küçük bir taşlık. Yeldir meli, siyah başörtülü, kısa boylu bir kadıncağız. Önümüzde yarı açık duran bir ara kapıdan içerisine işaret ederek:

— Burası iste dedi. Bir bakın. İşte iki oda bir kiler, bir mutfak. Yukarı çıkın hele. Durmayın haydi. Ben sinirli bir kadınum. Yukarıyı gördünüz mü, evim maşallah kız gibidir. Deniz derya ayak altında. İşte iki oda da bunlar. Şimdi yallah bodrum katına. Yok oradan değil. Bu merdivenden. Tamam. İşte size iki küp. İçine gürül gürül terkos akıyor. İşte hamam. İşte kömürlük. 25 liradan on para aşağı olmaz. A, ayol sizin ananız yerindeyim. Susun da dinleyin. Ha ne diyordum. Hem siz iki ayrı aile iseniz dünyada vermem. Evimde oturan kiracıların huylarından memnundum amma. Çok paksaklı idiler. Evimi berbat ettiler.

— Biz çok kalabalık değiliz. Üç kişiyiz. Hem de temiz insanlarız.

— A, üstüme iyilik sağlık. Senin sözüne hiç inanır mıyım, hele tutacak gibi olun, söz keselim, evinize gelip bir bakacağım. Temiz değilseniz başka kapıya. Hem evinizi temizleyip beni kandırmanız da faydası yok. Haftaya kalmaz. İpliğiniz pazara çıkar. Beni yalnız görüp kimsesiz zannetmeyin. Aslan gibi bir mümeyyiz bir de doktor oğullarım var.

— Aman teyze...

— Sözümlü kesmeyin. Adama dünyayı ters meş getirirler evlâtlarım. İşte böyle. İşinize gelirse. 25 liradan on para aşağı olmaz. Masraf çok, vergi fazla. Senede 25 lira veriyorum. Evimin topu topu 11 odası var. Evvelki kiracılar pek pistiler. Onlar çıktıktan sonra, abdestimle yemin ediyorum, vallahi lâğımları yeniden açturdum... Daha fazla dinliyemedik, dışarı fırladık.

★

Cadde üstünde bir küçük dükkân. Camkânı (emlak alım satımı), (icar ve isticar muameleleri), (istida yazılır) diye bir sürü ilânla dolu. Kendimizi içeri radar attık:

— Aman hemşeri, dedik, ne olursa senden olur, bize 3-4 odalı kiralık bir ev.
— Satılık olsa olmaz mı?

Güldük. Masanın üzerinden, (kanunu medenî) ile (hukuk usul muhakemeleri kanunu) ciltleri arasından bir defter çektik. Birinci sahifedeki fibristten kiralık sahifesinin numarasına baktı. Yaprakları çevirdi, bir kâğıda bir adres yazdı. Bizi arkasına taktı. Bir sokağa saptık. Bir köşe döndük. Gayet eski, gayet harap bir eve girdik. Birinci kat merdiveni çıktık. Ev, öyle harap ki, merdivenle duvarın arası bir karışık açık. Merdiven hâlâ nasıl ayakta duruyor, bizi hâlâ nasıl yukarı kata çıkarıyor, hayrettir. Ev ev değil, dayanıklı mimarcılığın su katılmamış şaheseri.

Sofada karşımıza fevkalâde süslü, fevkalâde koket bir bayan çıktı.

— Gene mi kiracılar geliyor, diye söylendi. Sonra çok alışı bir pozla bir oda kapısı itti. Kapı çökmüş, tavana dayandığı için ancak yarı açılıyor:

— İşte bir oda bu. Bir de karşısı dedi. Karşıda iki kapı var. Rehberimiz kapılardan birine saldıracak oldu. Şık bayan önledi:

— Orası çökmüştür. Yanındaki oda, Yanındaki odada ne cam, ne de çerçeve var. Sade duvara pencere boyunda iki mukavva levha dayanmış.

— İkinci oda burası. Bu mukavvalar kişün camlara kapatılır. Doğrusu bu kriz mondiyalde tamir yapamam.

Sonra küçük bir dolap göstererek:

— Burayı bir müşamba parçası serek mutfak gibi kullanırsınız. Düz ayak bir ev. 12 liradan on para aşağı olmaz.

Ev aramanın ve ev bulmanın bu kadar feci, bu kadar korkunç olduğunu hiç aklıma getirmemişim. Dehşetli mükedder dostumdan (haydi hayırlısı) deyip ayrıldım.

Senelerdir İstanbulun her tarafına a partumanlar yapılıyor.

Acaba ondan evvel cümlemiz çadırlarda mı oturuyorduk?

Kemal Tahir

Almanlar olimpiyadda nasıl birinci oldular?

Amerikalılar büyük muvaffakiyet kazanmışlar, atletizmi silip süpürmüşler, yüzmeleri, boks, basketbolu, güreşleri bir çırpıda temizlemişlerdi. İşte o vakit tehlikeyi gören Almanlar hiç aklalgelmeyen bir keşifte bulundular ve bu suretle olimpiyatlarda fena bir çığır açtılar

Yazan: Ömer Besim

Alman bayrağı birincilik direğinde

Berlinde yapılan on birinci olimpiyat oyunları Almanların zaferiyle nihayetlendi.

Olimpiyat oyunları malûm olduğu üzere üç büyük hareket üzerinde toplanmıştır.

Bunlar da atletizm müsabakaları, futbol maçları, güreş müsabakalarıdır.

Bu üç büyük harekete yardımcı olarak eklenen bir takım irili, ufaklı spor hareketleri de olimpiyat oyunlarında yavaş yavaş yer almağa başlamıştır.

Bunlar başta yüzmeler olmak üzere hokey, boks, eskrim, tenis, basketbol gibi hareketlerdir.

Yukarıda sıraya koyduğum sporlar olimpiyat oyunlarının kurulduğu tarihtenberi derecesine göre inkişaf etmiş, dünyanın her tarafında belli başlı alâka görmüş sporlardır.

Olimpiyatlara gelen 53 milletin imkân dahilinde iştirak ettiği bu müsabakaların hemen bir çoğunda Amerikalılar büyük muvaffakiyet gösterdiler.

Atletizmi silip süpürdüler, serbest güreşi kazandılar, yüzmeleri, boks, basketbolu bir çırpıda temizlediler.

Futbolu İtalya, Greko Romen güreşi de şimal memleketleri paylaştılar.

Olimpiyat müsabakaları namı altında bütün dünyaca malûm olan bu müsabakaların sonuna kadar muhtelif dereceler almak suretiyle sayı toplayan Almanya oyunların bir teceği günlerde birdenbire ileri fırlayarak başa geçen bir vaziyet aldı.

Bir aralık Berlinde kulaktan kulağa nevi şahsına münhasır bir takım müsabakaların yapılacağı havadisleri yayılmağa başladı.

Barfikste tek parmakla âmuda kalkmak, halkada yüzüstü taklak atmak, beygir ve kuzuda başaşağı durup, yarım çark ederek geri dönmek, olduğu yerde perende atmak, tek kürekle Padi

Bot idare etmek, küreksiz Padi Bot ile yarış vesaire derken, Almanya meydanında yapılan müsabakalarda kaybettiği puanları birer birer kaptarak 9 birincilik farkıyla bütün dünyayı mağlûp etmeğe muvaffak olar birinci oluverdi.

Almanyanın bu suretle kazandığı muvaffakiyetin olimpiyada iştirak eden milletler üzerinde nasıl bir tesiri yapmış olduğunu Berlinde iken gördük.

Almanlar bu hareketleriyle fena bir çığır açtılar. Bundan böyle olimpiyat müsabakalarını üzerine alan her millet kendi millî oyunlarını kaşla, gözle rasi ileri sürecek ve meselâ Tokyo'da on ikinci olimpiyatta japonlar Ciyutsu denen japon güreşini muhtelif sikketler üzerinden yaptıkları programı daha bilmediğimiz bir takım oyunları ilâve etmek suretiyle her programı zenginleştirecekler, hem de bir çok galibiyet dolayısıyla altın madalya kazanmış olacaklardır.

Artık her olimpiyatta bir çok düny rekorlarını yüklenip giden Amerikalıların, millî oyunları en bol olan milletlerin kolayca mağlûp edebilmesi kolaylaşmış olacaktır.

Hülâsa Almanların bu buluşları olimpiyatların istikbali bakımından halde hayırlı değildir.

Ömer Besim

Federasyonun tebliği

1 — Olimpiyat müsabakalarına fiil iştirak etmiş olan güreşçiler sine mayaya alınacaklarından güreş mayo pabuçlarıyla beraber 28 ağustos cuma günü saat tam 15 de federasyon merkezinde hazır bulunmaları lüzumu ehemmiyetle tebliğ olunur.

2 — Dünkü tāmimde Halkevi tarafından verilecek madalyaların tarihleriyle 1 eylül diye yazılmış ise bu merasim 31 ağustos 936 pazartesi günü saat 15 de yapılacağından tasfi olunur.

Kurultayın dördüncü günü

Dün Güneş - Dil teorisini anlatan dört tez okundu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Celse saat tam 14 de Kültür Bakanı Saffet Arıkanın başkanlığı altında açıldı, sekreterliklerde Faik Reşit ve Zerin Dilmen bulunuyordu.

Sabık zabıt okunup kabul edildikten sonra tezlerin okunmasına devam edildi. Konya sayı Naim Onat tezini okumadan evvel İbrahim Necmi söz aldı.

Kopenhagdaki Lenguistik kongresi

— Arkadaşlar, dedi. Bugün mes'ut bir tesadüf eseri olarak Kopenhagda da arsulusal Lenguistik kongresi açılmaktadır. Biz kenda işlerimizle meşgul olduğumuz için oraya iştirak edemedik. Ancak bu vazifeyi İstokholm seferati başkâtibi Behçet Özdoğanıya tevdi ettik, meslekdaş kurultaya bir tebrik telgrafı çekilmesinin teklif ediyorum.

Teklif kabul edildikten sonra Naim Onat tezini okumağa başladı.

Naim Onat'ın tezi

En büyüğümüz, çok değerli arkadaşlar. Türk dilinin arap diline olan münasebeti yeni tanıklara ve yeni esaslara dayanarak ispat edilmiştir. Eski büyük Türk medeniyetinin bütün dünya medeniyetleri ne kaynak olduğu gibi Türk dili de bütün dillere kaynak olmuştur.

Güneş - Dil teorisi her yalnız dil tarihini değil, bütün tefekkür tarihini de aydınlatacak köksel bir ışıktır. Bu teze güneşin veya ondan görülen vasıfların uzaklaşp kaybolmasından çıkan anlamlara bunlara verilen adların gerek Türk, gerek arap dilindeki birlik ve benzerliğini göstererek yeni Türk teorisinin hakikati ne derin bir görüşle kavradığı tesbit edilmiştir. Güneşin uzaklaşp taşınmasından doğan mefhumlar sayılmıyacak kadar çoktur. Bu teze mevzu yapılanlar şunlardır:

Güneş - Dil metodu

Akşam, gece, karanlık, karalık. «Uzun misallerle izah edilmiştir» Güneşin uzaklaşmasından ve batmasından doğan bu anlamlarla beraber karanlığın insanlığa ilâm ettiği fikirlerden öyleleri vardır ki ilk düşünüşte bunların arasındaki birlik ve yakınlığa aklımız birdenbire varmaz. Bu anlamların akşam ve gece mefhumlarıyla birliğini anlatmak için Güneş - Dil metodile yapılan karşılaştırmalar tahtada izah edilecek anlatılmıştır. Türkçede akşam kelimelerindekinin yanındaki arapça akşam ve gece anlamlarına gelen kelimelerin uygunlukları gösterilmiştir.

Naim Onat bu kelimeleri anlattıktan sonra arapçada gece ve geceye ait bir çok kelimelerin nasıl ve bunlara bağlı yirmi anlam serisinin nasıl güneşteki vasıflarla uzaklaşmasından çıktığını anlatmıştır.

Ahmet Cevat Emrenin tezi

Bu tez bir buçuk saat kadar sürdü. Arada beş dakika istirahat verildikten sonra, Güneş - Dil teorisini lâyikile aydınlatan ve çok alâka ile dinlenen Ahmet Cevat Emre tezini okudu.

Ahmet Cevadın müdafaa ettiği tezin Sokonu Terminoloji meselesi idi. Bunun dört yıl önce Türk Dili Kurumunun istilab kolu tarafından verilmiş olan kârdarda, yabancı dillerde kullanılan terimlerin atılması ve yerlerine türkçelerinin konulması programı yerlerine çizmisti.

Ahmet Cevat Emre bu kararın o priori verilmiş bir hükme dayandığını ve Scieutifque bir araştırma yapmadan böyle bir kararla hareket etmenin doğru olmadığını söyledi.

Tezi müdafaa

Ahmet Cevat tezini izah etmek için filozof ve bunun filozofi ve filozofik şekillerini seçmiş, ve su yolda tezini müdafaa etmiştir: «Bunları seçişimin sebebi, bu kelimelerin Grekçe olduklarına tam bir iman taşınmasıdır» dedi.

Bundan sonra bu kelimenin iki kısmın (Filo) ile (Sofya) araştırılmasına tahkikine başlandı, yürütülen araştırma mehez olarak Avrupanın en makbul etimoloji lûgatlerine müracaat etti.

Bu lûgatler Boisacg'in Grekçe etimolojik lûgati gibi eserlerdir. Bunların hep- sinde gerek (Filo) ve gerek (Sofya) sözlerinin etimolojisi karanlık ve şüpheli olduğu gösterilmekte idi.

Bir sözün etimolojisi

Ahmet Cevat Emre: «Bir sözün etimolojisi karanlıktır» ne demek olduğunu izah etti. Bu kelimelerin grekçeye nereden Avrupa sözlere olduğu da tahakkuk etmemiştir, dedi. Bu ciheti ilmin bütün şartlarına muvafık bir surette tezis ettikten sonra kelimelerin Güneş - Dil teorisine tahkikine geçti.

Dün Kurultayda tezlerini okuyanlar: Soldan sağa, Ahmet Cevat Emre, Naim Onat ve Abdülkadir İnan

Güneş - Dil teorisinin tahlillerinde her ameliyenin bir niçini ve her niçinin bir gün-küsü vardır, dedi ve sözüne şöyle devam etti:

— Ben büyük bir titizlikle niçinlerini sormuş ve hepsinin çünkülerini bulmuş bir adamım. Burada da bu analizi aynı surette yürütelim.»

Bunun üzerine Güneş - Dil teorisinin başlıca ameliyeri olan ana kökü ve düşmüş vocali iade etmenin ne gibi ilmi esaslara istinat ettiğini izah etti.

Bundan sonra kelimelerin elemanlarını birer birer yazarak ve türkçe yakutça lûgatlere müracaat ederek manalarını tesbit etti.

Bu suretle gerek (Filos) ve gerek (Sofya) kelimelerinin türkçe (ep=raison) ve bundan çıkan (pil bir = ilim, sav - sap = sözü saval - sab = ders) sözlerinden çıkmış olduğunu itiraz kabul etmez surette isbat etti ve bu suretle Avrupa âlimlerince etimolojisi karanlık olan bu kelimelerin öz ve Ark türkçe olduğunu meydana koydu.

Ve etimolojide kullanılan daha bir çok tâbirlerin hâlis türkçe olduklarını ilâve etti. Bu araştırma sonunda artık bundan sonra kültür âleminde kullanılan Terimler esasları Grek Lâtiner, türkçe olamaz gibi bir kanaatte devam edebilir miyiz, diye sordu.

Avrupa Lenguistiklerine de bir sual sordu, en makbul ve en mutena eserlerince meçhul ve karanlık kalınlara ne sözlerle aydınlatılan ve menşeleri gösteren lehçelere karşı bigâne kalabilir misiniz?

Ana dil

Ahmet Cevat Emre ana dili orijinal kabulmuş, yalnız yazma nüshaları dünyanın her tarafına yayılmış bir kitaba benzetti.

Bu kitabın en orijinal ve sahih kalmış nüshaları Pacifiqueuden Atlantique'e kadar yapılan geniş bir saha üzerinde konuşulan Türk lehçeleridir. Bu lehçelerin bizimle beraber Güneş - Dil teorisinin tahlil metodlarıyla mütaleasına Avrupa Lenguistiklerinin iştirakini temenni ederim» dedi.

Profesör sözlerine:

«Türkün güneşine bir şairimizin iki misraile hitap ederek bitirdi:

**Atatürk, Atatürk, andlıyız sana,
Güneşinden içtik hep kana kana.»**

Abdülkadir İnanın tezi

Ahmet Cevadın tezi edilen tezi bittikten sonra sıra Abdülkadir İnan'a geldi.

Tezin mevzuu (U. K.) eki kanunu idi. Alâka ile dinlendi. Abdülkadirin tezi şudur: Güneş - Dil teorisine göre hiç bir kelime vokalle bitmez, mutlak bir konsonla biter. Yani vokal ek olmaz. Bu gibi görünen kelimelerin sonunda «ğ» konsonu bulunmuş ve müdürün zamanla aşınmıştır.

Bir çok kelimelerin bu «ğ» konsonu «h, k, g, y, v» konsonlarına dönmüştür. Türkçe - de sarı, kuru, ulu, darı gibi kelimelerde «ğ» nin düştüğü, «tav, bav» gibi kelimelerde «ğ» nin «v» ye ve Bey, sağış gibi kelime - lerde «ğ» nin «y» ye döndüğü klâsik ekole mensup bilginlere de malûmdur. Fakat baba, aba, ata gibi kelimelerin sonunda bir konson olacağı klâsik ekol hatırlarına bile getirmemiştir. Türk dilindeki bu konsonu Güneş - Dil teorisini keşfetti.

Bu keşif etimoloji bakımından çok önemlidir. Bir çok kelimelerin etimolojisi ve bir çok kelimenin aynı kökten geldiğini ancak bu «V. + K.» eki kanununda tayin edebiliriz. Meselâ hüma, umay, oymak, omak, aba, oba ve burak, barak, bura ve sair kelimelerin aynı kökten geldiğini biz ancak bu «V. + K.» eki kanununda tayin ediyoruz.

«V. K.» eki

«V. + K.» eki kanunu Türk dilinde genel bir kanun olduğu (K. + V.) son eki ile biten yüzlerce kelimenin tetkikile tahakkuk etmiştir.

Bunun isbatı için bu tezde beş kelimenin (I inci, sula - sulu, çana - sani, alaşa, bala) kelimelerinin sonunda «ğ» nin düştüğü muhtelif lehçe ve dillerdeki aynı kelime -

lerin sonunda bir «g, k, y» konsonlarının hâlâ yaşadığı gösterilmiştir. «İkinci» kelimesinin eski şekli «cinçu» dur. Bu kelime Rus dilinde «yemçuğ» şeklinde geçmiştir. «Sula» kelimesinin son konsonu garp türkçesindeki «yulaf» kelimesinde, «çana» ve sani kelimelerindeki son konson Altay lehçelerindeki Şanak ve Çagataycadaki «çanak» kelimesinde görülür. «Alaşa» kelimesinin son konsonu İslâvcadaki Loşad ve loşak kelimelerinde, «bala» kelimesinin son konsonu Anadolu Türkçesindeki «malak» kelimesinde yaşamaktadır.

İsmail Müştak Mayakonun tezi

Son olarak İsmail Müştak Mayakon tezi bellig bir ifade ve lisan ile okudu, ve dinleyicilerin üzerinde Güneş - Dil teorisinin gittikçe artan ehemmiyetini tebarüz ettirdi.

İsmail Müştak Mayakonun tezi: «Benden evvel söz söyleyen değerli bilginler, dil tetkik ve araştırma yollarını yeni zengin ve feyizli bir ışıkla aydınlatan Güneş - Dil teorisini vazih dillere dayananarak müsbet ve ilmi bir şekilde izah ettiler.

Etimoloji ilmine kuvvetli ve emniyetli bir iddia ile giren Türk jenesinin bu gün - büz buluşu yüce kurultayımız yolile artık dünya Lenguistik âleminde de ilân edilmiş bulunuyor. Üç gündünberi zevk ve alâka ile dinlenen tezlerden sonra benim de söz alışı teorik reel işlemlerinden faydalanarak bazı kısa etüdlere aydınlatıcı ve öğretici neticelerini göstermek içindi. Bu etüdlere teorinin tatbikata tam, sahih ve istisnasız surette mütabakatını gösteren terimler mahiyetinde olacaktır.»

«İb» kelimesi

İsmail Müştak Mayakon ilk önce «İb» kelimesini ele alarak ihticaç ve itimada salih mehzazların bu kelimenin birbirinden çok farklı geldiğini söyledi ve muhtelif lehçelerdeki mana farklarını izah etti.

Gerek bu kelimenin, gerek «ilki» kelimesinin tahlillerini yapan İsmail Müştak, bazı etimoloğların türkçe kelimeleri tahlil ederken ana köke yanlış manaya vermek dolayısıyla kelimenin de manasını tayinde hataya düştüklerini söyledi ve dedi ki:

«— Türk dilinin dünya dillerine nasıl kaynak vazifesini gördüğünü izah ve kelime unsurlarının manayı tayinde ne gibi roller oynadığını tenbit etmeye muvaffak olan Güneş - Dil teorisini bir taraftan bu vazifeyi yaparken, diğer taraftan Türk kelimelerine yanlış manaya veren, yanlış me - todlarla mücadele etmeği de kendisi için bir zaruret telâkki eder. Bu, hem kendi vazifesinin selâmeti, hem de ilmin iffet ve asaleti namına ihmalî caiz olmayan bir vazifedir.»

İsmail Müştak Mayakon, arap âlimlerinin yanlış mana verdikleri bazı ana kökleri zikrederek tashihlerini yaptı ve ilk insanların ateşi nasıl keşfettiklerini izah eden bir Türk mitolojisini anlattı.

Elektrik kelimesi

Hatip elektrik ve yaltrık kelimelerinin köklerini araştırıp bunların morfolojik bakımından birbirlerinin aynı olduğunu izah - tan sonra «otlamak» sözüne geçti ve ilmi izahlarını şu cümlelerle tanımladı:

«— Türkte ve Türklüğe güneş altında her hakkı lâyik olduğu her feyzi, her ni - meti, her kemali vermek azmîle uğraşan büyük baş, Türkçe medeniyet, ilim ve irfan yollarında muhtâç olduğu vasıtaları da gaffetin ve chealetin tahakkümünden kurtarmaya ahdetmiştir.

Bu ahd bizim için en büyük müjde ve en büyük inan kaynağıdır.»

İsmail Müştak tezini okuduktan sonra, baştan bu tezler hakkında söz istiyen olup olmadığını sordu, kimse müracaat etmedi.

Bunun üzerine Varşova ilimler şubesi şark şubesinde ve Napola Âli şark şubesi - titüsünden gelen telgraflar okundu, cevap yazılmasına karar verildi.

Kurultay bugün saat 14 de tekrar toplanacaktır.

Hikâye

Can Verdi Mecnun

Yazan: Ragıp Şevki

Onu tanıdığım zaman başında, küçük, bembeyaz, yumuşak bir sarık vardı. Siyah cübbesi, parlak rugan kalosları, ütüsü hiç bozulmamış siyah pantolonile bir hodca kadar ziyade, Allahın karşısına çıkmağa hazırlanan bir kul hali taşırdı. Çok az konuşur, fakat güldüğü zaman dudaklarının çizgisi, gözlerinin hüznü ile insana karşı garip bir tesir bırakırdı ki, bazan karşı karşıya gelince, onun bir masal kahramanı olduğunu düşünürdüm.

İnkılâptan sonra onu bir daha göremedim. Memleket karıştı, yeni bir devir, bütün canlılığı ile her şeyin üstünde, her şeyden kuvvetli olarak eskinin ve köhnenin üzerine kapandı.

Arasına genç hocayı hatırladıkça, onun Allahla kendi arasındaki yolu nasıl bağ - lamağa çalıştığını düşünürüm. Bütün ru - hunu Kur'anı değı, musikiye ve felsefeye vermişti.

Mevlâna Celâleddini Rumî gibi, Allahı korkulacak, çekinilecek bir kudret değil, peşinde binbir insanı sürükleyen bir sev - gili bilirdi. Bazan gökyüzüne saatlerce göz diker, dalardı. Sonra hiç beklenmeyen bir anda, birdenbire ellerini yüzüne kapar ve hıçkırma hıçkırma ağlardı.

Bir defa bile olsun, bir kadın için içini çekmemişti. Halbuki hafif, siyah bir sakalla yarı kaplı duran yüzü, hüznü dolu gözleri ile bir kadın gözünü üzerine çekecek kadar cazibeli idi.

Geceleri, Kandillide, Boğazın sularına açılan penceresinde sabahlara kadar ney üflediği olurdu. Ne çalardı?.. Bunu hiç kimse bilmezdi. Yalnız o çalmağa başla - dığı zaman, bütün yalılar derin, uhrevî bir âleme gömülürdü. Işıklar söner, başlar pervazlara bırakılır, denizin yosun kokulu rüzgârları, dalgaların bir kadın çarşafı hırsısını andıran sesleri arasında bütün kandilli, bir masal memleketi gibi, top - raktan ayrılıp yavaş yavaş sesleri ve du - manlar içinde gökyüzüne doğru yükselirdi.

Yarabbi, o ney sesine niçin hepimiz bu kadar meclûp olurduk?.. Belki de bize, suların, toprakların ve gökyüzünün en büyük kudretini yaklaştırdığı veya bizi ona sürüklediği için... Bilmiyorum, onun yarı - rattığı âlem, yalnız ney sesleri devam ettiği müddetçe yaşardı. Sonra, biz, hepimiz, birdenbire en yüksek bir yerden, en derin uçurumlara uçar gibi başımız dönerek, boğularak, gözlerimiz kapalı sürüklenir, giderdik.

★

Bu yaz Kandillide gene eski yahya taşındık. Rihtımları çökmüş, pencereleri kırılmış, sakafı sarkmış o zavallı yalılara rağmen Kandilli bana gene o eski zevki verdi. Belki buraya bir çok güzel zevkleri gömdüğüm için, en iyi hatıralarımı sakladığım için bana böyle göründü.

Fakat, onun bu gün bir şeyler hatırlamadım. Niçin?.. Hâlâ da bunununun bu - lamıyorum. Belki de yalnız ka - zanamak kaygusile yaşadığım için...

Bir gece köye dolu bir yağmur düşmeğe başladı. Bütün sokaklar ve sahiller su sesleriyle ıslanıyor. Çamlı tepelerden sarı sular akıyor ve yalıların içleri gene su damlalarıyla ses veriyor.

Gece saat on bire doğru ihtiyar kâhya beni aşağıda bir kadının beklediğini söyledi. Üzerime bir pantolon geçirerek in - dim. Uzun ve geniş taşlıkta, kapı dibinde çarşafı, küçük bir gölge duruyordu. Ya - nına yaklaşıncaya, merdiven başında duran büyük kapuz lambanın ışığında bir çift, küçük siyah gözle karşılaştım. Kısık bir ses:

— Beni tanımadınız, dedi. Ben Kâ - milin anasım.

Kâmil.. Kâmil... Birdenbire hocanın hüznü dolu gözleri gözümün önüne geldi. Kadının yüzündeki hayret ve sevinci görünce, daha kısık bir sesle:

— Kâmil hasta, dedi. Üç aydır yatıyor. Sizi görmek istedi. Şimdiye kadar kimseyi çağırmaştı ama... Ah, içi dolu, dolu... Boşanmadan ölmek istemiyor.

Berber sokağa çıktık. Kadın, küçük vücudile ıslak yollarda mütemediyen sen - deliyor. İkide birde durarak nefes alıyor ve bazan düşmek için kolumu tutuyor.

Kâmil hocanın odasına kadar hiç bir şey konuşmadık. Oda kapısı önünde ka - dın, ses veren bir yutkunuşla yutkundu:

— Biliyor musunuz, dedi. Kâmil seviyor.

Hayretle:

— Kimi?.. dedim.

Anası onun Allahı sevdiğini bildirdi ama, bir defa bile olsun bundan bahsetme - mişti:

— Bir genç kıza.. Allah günahlarını affetsin, bir genç kıza..

Oda bana, içi öt kokularile dolu gibi geldi. Bütün perdeler indirilmişti. Köşe - deki konsol üzerinde yanak lamba ile, ay - nadaki aksi, içeride iki başka manzara do - ğuruyor. Bir taraftan bakınca, üzerine tül geçirilmiş bir kukla sahnesine, diğer ta - raftan seyredince, bir tekke höcresine benz -iyor.

Duvar dibindeki karyoladan ancak sarı bir elin hareketi beni durduğum yerden ay - yırdı.

Genç hoca, kısık bir sesle:

— Hoş geldiniz.. dedi. Bana yaklaş - mısınız?..

Bağucuna gelince elimi tuttu, sıktı. Belki, yüzünün dehşetli sarılığını göstermek için, lambayı uzağa koydurmuştu. Gözlerinin çukurle, dudaklarındaki ince çizginin başka hiç bir şey görmediyorum.

— Oturun, şu yatağın kenarına oturun.

Size anlatacağım var, diye mırıldandı. Sonra elini halsiz halsiz kaldırarak ka - pı önünde duran kısık kadına seslendi:

— Bizi yalnız bırak ana..

Bu yatak bana, içi toprakta doldurulma - ğa hazır bir mezar gibi geldi. Sarı el ha - reket ettikçe içimde bir ürperti duyuyorum. Belki onun yüzünü görmeyişim için müsterihim. Fakat ses, beni büsbütün sür - rükleyip götürüyor:

— Bana nerede idin, nasılsın, bu ka - dar yıl ne yaptın? diye sormayın. Her şey, topraktan gelir, ve toprak olarak tabiiat - dör.. Şimdi ben de istihaleye hazırlanıyor - yom. Amma, bir misiniz ki, ben buna müstahakım. Allahın verdiği ömrü, ben kendim kısaltmak günahını işledim. Son - ra düştün ki, ben Allahın sevgisine lay - net ediyim. Bilseydim, böyle olacağımı se - seydim Allahı sizin gibi severdim. Bana eteklerinde bir başka âlem getiren birinin mevcut olabileceğini tahmin eder miydim?..

Fakat, ah, her şeyden, her şeyden ü - stün olan şeyi bilmiyordum. Bir gün bir ka - dına gönül verebilmenin kabil olabilece - ğini düşünmüyordum.

Durdu, başını duvar tarafına çevirerek, elini ağır ağır kaldırdı ve bu el karanlık yüzünde kayboldu: Ağladığını anlıyorum..

— Siz, herkes, bütün beni tanıyanlar bilir ki, ben Allahtan başka hiç bir şey sevm - mezdim. Bana Allahın âleminde kavuşmak zevkini veren ney te, yüzdefe için göste - rdiğim her şeyi bilmeyordum. Bir gün bir ka - dına yaklaştığımı, Allah aşkile yüğü -

rulduğumu sanı - yordum. Göz yaş - larım hep onun i - çin akardı. Tıpkı Leylâsına vurgun imecnun gibi, göz - lerim gökyü - zünde onu a - rardım, yıldız -

lar arasında, ayın arkasında deniz - lerin enginliğinde onu bulmağa çalış - sırdım. Zavallı Mecnun... Şimdi can ver - di.. Can verip gitti. Ah bilmezsiniz..

Eli yeniden kalktı ve yeniden yüzünün karanlığından kayboldu. Cölgemin bütün yatağı kaplıyan genişliğinde, küçük vücudunun sarsıldığını fark ediyordum. Bu a - dam, o eski adam değil. Bu adamın için - de kopan fırtına, artık ayakta kalan bir kaç şeyi de devirip sürükleyecek.

— Bilmezsiniz, o küçük kız, o açık, ser - best, hoppa kız, minimini bir kurt nasıl dev gibi bir ağacı kemirerek devirirse, be - ni de öyle devirdi. Bir gece, şu pencere - min dibinde gene ney üflüyordum. Kapı hızla açıldı. Anamın gözleri şaşkınlıktan açılmış, daha içeri girmeden odaya, bir ceylan gibi, genç bir kız atıldı:

— Bonusuar, dedi. Yanıma geldi ve karşıma oturdu.

— Beni tanımazsınız. Yanımdaki ya - hya daha dün geldik. Bu yaz buradayız. Ne güzel flüt çalhyorsunuz. Sizi, karşınıza da dinlemek istedim. Anneniz müsaade ef - medi ama, beni mazur göreceğinizi bildi - ğim için, onun hatırım kırdım. Beni af - federsiniz değil mi teyzeciğim.

Yağ ayak üstüne atarak ellerini dizle - rine bağladı, sonra başını geriye atarak göz - sünü şişirdi:

— Bir şey çalmız. Benim için bir şey (Lütfen sayfayı çeviriniz)

Yarınki nushamızda :

HIRSIZ

Yazan : Edouard Peisson

Çeviren : Nurullah Ataç

Gâvür
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZİNDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 53

Oradan geçen bir garsona, fasih bir Rumca ile seslendi:

— Pedikamu.. sasparakalo... Bana, oturacak bir yer...

Garson, evvelâ elile etrafı ve sonra da tezgâhı gösterdi:

— Görüyorsun, babalık... Oturacak, tek bir yer var. O da, bizim patronun daz kafası...

Adam, ağır ağır masaların aralarından geçmiş, tezgâha ilerlemişti. Patron Küpeli Peko ellerini tezgâha dayamış, garsonlara nezaret etmekte, vakit vakit de, kısa kısa emirler vermekte idi.

O adam tezgâhın önüne dikilir dikilmez, başını ona çevirmiş; görünüşünden umulmıyan bir nezaketle:

— Bir şey mi istiyorsunuz?.. Demişti.

Müşteri de aynı güler yüzle cevap vermişti.

— Garsondan, oturacak yer sorudum. Sizin başınızdan başka oturacak yer olmadığını söyledi. Halbuki, ben o kadar saygısızlık edecek değilim. Sadece iki çekilmiş duzikonuzdan bir iki kadeh içerek şu güzel çalgınızı dinlemek için bana bir yer bulmanızı rica edeceğim.

— Garson, çok iyi söylemiş. Sizin gibi kibar müşterilerimin, başımın üstünde yeri var... Ancak, başım biraz sivri olduğu için belki sizi rahatsız eder. Buyurun, size sandalyemi veriyorum. Şuraya oturun. Size, cabadan bir mastika da ikram edeyim... Belki, her zaman müşterimiz olursunuz.

Küpeli Peko, bunları söylerken, kendi sandalyesini tezgâhın üzerinden aşmış, yeni müşteriye uzatmış.. tezgâhın üzerine, bir kaç küçük tabak meze sıralamış, büyük bir kadehe de, silme olarak mastika boşaltmıştı.

Bu müşteri, Gâvür Mehmedin... Gâvür Mehmet, böylece tezgâhın dibine yerleştiği için büyük bir memnuniyet hissetmişti. Kadehin yarısını, nazik patron Küpeli Pekonun şerefine içerken, içinde de şu sözleri geçirmişti:

— Tuhaf şey.. İstanbulun hali ne kadar değişmiş.. bu herif, vaktile burundan kıl aldırılmaz. Görünüşe nazaran, balmumu gibi yumuşamış. Mamafi, çok kurnazdır. Adamına göre muamele etmesini bilir.

Mastika, hakikaten nefisti. Gâvür Mehmet, dilinin ucu ile dudaklarını yalarken, ağır ağır müşterilere göz gezdirmişti. Gözleri, birbirine sıkışan ve kaynaşan başlar arasında dolastıkça, yüzündeki tebessüm de genişlemişti. Yine içinden:

— Bizim ahbapların çoğu, burada... İşte, Şeytanbacak Bağdasar, Sarhoş Kasbarla başbaşa.. kim bilir; ne kumpas kuruyorlar... Tefeci, Varyemez Karabet de, yanındakileri kafese koymaya çalışıyor... Hay domuz, hay.. Gem almaz Nikoli, amma palazlanmış. O, ne biçim oturuş.. yanındakiyle ne azametli konuşuş... Hattâ,

çalmış! dedi.

Anam kapıda şaşkın şaşkın bakıyor... Fakat, sanki bir büyü ile tutulmuş gibi, ben hiç bir şeyden söyleyemeden onun istediği havayı çalmağa başladım. Yaprak yeşilli gözlerini gözlerimden ayırmadı. İkide birde göğsünü şişirerek sağa sola sallandı, dinledi, dinledi, dinledi.

Ve o gece ancak saat 3 te evine gitti. Artık her gece geliyordu. «Bonsuvar!» diyor, karşıma oturuyor, beni dinliyor ve her defasında da:

— Allahı şimdi daha çok seviyorum! diyor.

Bilmiyordu ki, ben şimdi bütün sevgimi Allahtan koparıp ona bağlamıştım. Allaha yakınlaşmak için değil, onu zaptedebilmek için çalışıyordum.

Bir gece kendisini sevdiğimi söyledim: — Sevin!.. Beni severseniz beki daha güzel çalarsınız!.. dedi.

Fakat bütün düşünceleri açık ve kat'î idi:

— Beni sevmemenize ne mâni var?

kendisine senelerce ustalık eden, onu yetiştirip bu hale getiren Şeytanbacağa bile ehemmiyet vermiyor... İşte, gene o mâhût dört arkadaşı, gene o mâhût köşelerinde... Kazak Andon, Kaz Ligor, Zeybek Sotiri, Dingo... Bu herifleri birbirinden ancak ölüm ayıracak... İyi.. iyi... Kaçakçı Filleksi, Yedibelâ, Papelci Kleanti, Giritli Makri.. hepsi, burada... Hah.. nihayet, yakaladım. Çingene Vaso... Her halde, bu herif de oldukça benim işime yarayacaktır... Aman acele etmeyim.

— Mastikadan hoşlanmadınız, galiba?...

Bu suali soran, Küpeli Peko idi... Gâvür Mehmet, dalgınlığından silkinerek, başını tezgâha çevirdi:

— Bilâkis dostum... O kadar lâtif geldi ki... Daima düziko içmek âdetim olduğu halde, bu akşam bu nefis mastikayı içmeyi tercih edeceğim.

Tezgâha, bir kaç garson gelmişti. Küpeli, işe dalmış; cevap verememişti.

Bu sırada çalgı bir kasab havasına başlamıştı. Hemen bir kaç genç, yerinden fırlamıştı. Meyhanenin dört köşesinde:

— Yâsu vre!..

Nâraları çınlamıştı. Müşteriler, birbirlerine sıkışmış; oyunculara yer açmışlardı. Bütün başlar uzanmış; bütün gözler, oyunculara dalmıştı. Her tarafta, coşkun bir neşe parlamıştı.

Tam bu sırada, Gâvür Mehmedin gözü, kapıya kaymıştı. Ve o anda gözleri iki çehreye saplanmıştı. Birdenbire o kadar heyecana kapılmıştı ki; e- lindeki kadehi dudaklarına kadar kaldırdığı halde, indirmiş; yine tezgâhın üzerine bırakmıştı.

Gâvür Mehmedin geçirdiği bu heyecan, sebepsiz değildi. Çünkü; kapının önünde durarak dudaklarında geniş bir tebessümle oyunu seyreden iki adamdan biri, (Kaptan Mihaloviç) di. Diğeri ise; esmer, uzunca boylu, yakışıklı, ve harikulâde sevimli bir gençti.

— Bu adam.. bu adam... Bana, öyle geliyor ki...

Gâvür Mehmet, zihninde uyanan cümleyi ikmal edemedi.

Birdenbire bir kaç ses birden, çılgın bir sevinçle yükseldi.

— Fani!..

— Fani!..

— Yaşasın, Fani!..

— Keman isteriz, keman!..

Çingene Vaso, yerinden fırladı.. o gencin elinden tuttu.. çalgıların yanına doğru sürüklledi.

O devrin modasına göre çok iyi giyinmiş olan genç, arkasındaki siyah ceketi çıkararak çingene Vasoya verdi. Kemancılarından birinin elindeki kemana çaktı... Oyuncuların ortasına atıldı. Vücuduna lâtif inhilalar vererek kasap havasına başladı.

(Arkası var)

Görüyorsunuz ki, sevginizi beslemek için size her akşam geliyorum. Sevin!.. Amma bana sahip olmak için değil, diyor.

Bütün yaz, biz ikimiz bir arada yaşadık. Akşamın gölgeleri bastırınca eve geliyor ve gece ay Boğazdan uzaklaşırken evine dönüyordu.

Yağmurlar başlarken bir gün bana geldi:

— Yarın gidiyorum, benim genç hocam, artık bir daha ne zaman gelirim, bilmiyorum. Yalnız beni sevmekte devam etmeyeceğine söz ver, başkalarının bedduasından korkarım, dedi ve bana avuç içlerini öptürdü, gitti.

Hasta başını ve vücudunu büsbütün duvara çevirerek:

— Amma, onu sevmeyeceğime söz verdiğim halde gönlüme hükmedemiyorum. Şimdi.. Her şey bitiyor.. Ve bu gece sabaha karşı can vereceğimi biliyorum.

★

Ertesi sabah anası onu yatağında ölü bulmuş, dediler.

İttihatçılar Devrinde MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefriki :

İşin en garip noktası şurasıdır ki; mesele bu derece basit olduğu halde Bursadan İstanbul'a çekilen resmî telgraflarda bu hâdise üç şekilde tefsir edilmişti.

Bu palavranın sebebine gelince: Bursa İttihat ve Terakki merkezi-yukarıda arzettiğimiz telgraf mucibincevilâyete müracaat ederek bazı yerli memurların azilerini istemişti. Vilâyet de, derhal bu talebi terviç eylemişti.

Azledilen memurlar, evvelâ sızlanmaya başlamışlar. Bunun bir fayda temin etmeyeceğini görür görmez, derhal hisimlerini, akrabalarını, dostlarını, ahbaplarını toplamışlar. Bunlara bir kaç misli de yarıdakçı bulmuşlar. Başlağa (Tabak Mustafa) isminde birini geçirmişler; vilâyet dairesine gelmişler :

— Meşrutiyet demek, haklı haksız herkesin rızına mani olmak mı demektir. Eğer öyle ise, batsın, öyle meşrutiyet... Ya bu haksızlık düzelir. Veyahut yapacağımızı biz biliriz.

Diye bir takım tehdidâta girişmişlerdi.

Vali; bu kalabalığın dağıtılması için jandarma kumandanına emir vermişti. Jandarma kumandanı, vaziyeti idare etmek şu tarafa dursun; bilâkis, şikâyetçilerin yüz bulmalarına sebebiyet verecek bir tavur göstermişti. Bu halden telâş eden vali de, derhal İstanbul'a müracaat etmiş, kuvvet istemişti.

İşin en garip noktası şurasıdır ki; mesele bu derece basit olduğu halde, Bursadan İstanbul'a çekilen resmî telgraflarda bu hâdise üç şekilde tefsir edilmişti.

Birinci iş'âr

[Tabak Mustafa isminde, hapisten henüz çıkmış bir şahıs, kendisine cemiyet mensubu (1) süsü vererek bazı kimselere ön ayak olmuş.. ve nümayişçiler evvelâ «Nâfia Müdürünü istemeyiz» demişler. Daha sonra, diğer memurların azli için ısrar etmişler. Nihayet; hâkim ve mektupçuya kadar tecavüzlerini teşmil eylemişler...

İkinci iş'âr

[Bir kısım ahali, izlâl edilerek bazı fabrikalara ve mağazalara, ezcümle Reji İdaresine tecavüz etmek istemişlerdi. Fakat, bu tecavüzleri teşebbüs derecesinde kalmıştır.]

Üçüncü iş'âr

[Tabak Mustafa ve avanesinin sebebiyet verdikleri vukûat, resmî ruhsatı hâiz olmıyarak dikilmiş olan tü-tünlerin reji ve hükûmet tarafından imhası meselesinden ileri gelmiştir. Eşraftan Ethem paşa namında birinin tü-tünlerini ebreten imha edileceği zaman bu zâtın teşvikile halk isyan etmiş, ve bu hâdise de zuhura gelmiştir.]

Netice:

O günden itibaren Bursada bir muhalif zümre türemişti. (Bursa muhaliflerinin piri) denilmeye sezâ olan (Tabak Mustafa Ağa) nın açtığı bu bayrak altında (Kalıpcı Ahmet) lerden, (Müftü ve Mebus Ömer Fevzi Efendi) lere kadar câhil ve münevver bir zümre birikmişti. Garibi şurasıdır ki, bütün hayatını anut bir muhalefetle geçiren Tabak Mustafa, sonraları teşekkül eden muhalif fırkalarından hiç birine de iltifat göstermemişti.

Görülüyor ki; ilk ve acemi Bursa ittihatçılarınun hesapsız bir hareketleri, Bursada bir muhalefet tohumu atılmasına sebebiyet vermişti. Ve aynı günlerde, aynı vak'a; (Kayseri) de de zuhura gelmişti.

Meşrutiyet ilân edilir edilmez, yeni idareden memnun olmıyan bazı eşraf, ortaya bir şâyia atmışlar:

— Ermenilere beylik verilmiş.. şimdi onlar silâhlanıp bütün halkı kesceklermiş.

(1) Bu, yanlışdır. Çünkü Tabak Mustafa, hayatında bir kere bile cemiyet ile münasebet iddiasını ağzına almamıştır.

Diye bir patırdı koparmışlardı.

Kayseriye yakın (Hacil) ismindeki büyük köyün halkı derhal silâhlanmışlar, müdafaa vaziyeti almışlardı. Bunun haber alan Kayserideki Ermeniler de:

— Türkler silâhlanmışlar. Bizi kesmeye geliyorlarmış.

Diye, silâha sarılmışlardı.

Bu yanlış anlaşma yüzünden halk birbirine girmek istidâdını göstermişti. Bu arada mütasarrıfın vaziyeti nezaket kesbetmiş; ve çok müşkülleşmişti. Esasen meşhur musikişinaslarımızdan olup, oraya nefyedilmiş olan Arif bey ismindeki bu hassas ve fazlacı yaşlı olan zât, karışıklığın önüne geçmek istemiş ise de, şehre hücum

edenler tarafından ağır muameleler karşısında kalmış; ve kendisine nüzül isabet ederek vefat etmişti.

Bereket versin ki Türk ve Ermeni münevverleri çabucak birleşmişler; aradaki anlaşmazlığı kolayca refetmişlerdi. Ve ondan sonra da, şehri idare etmek üzere kırk kişiden mürekkep, muhtelit bir idare heyeti teşkil eylemişler; idare riyasetine de askerî kumandanını geçirmişlerdi.

Vakia hâdisenin önü, kolayca alınmıştı. Fakat.. eğer iki millet münevverleri derhal birleşerek işin önünü almamış olsalardı; hiç şüphesi ki bu hâdise Kayseride çok kanlı ve çok feci bir hâdise yaratacak, belki de, taş taş üstünde kalmıyacaktı. (Arkası var)

Satış İlânı

İst. Dördüncü İcra Memurluğundan:

25062 ikraz NO: sile Şadanidil tarafından borç alınan 425 lira mukabilde Vakıf Paralar İdaresine birinci derece ve birinci sırada ipotekli olup tamamına yemini üç ehli vukuf tarafından (426) Dörtüyz Yirmi altı Lira kıymet takdir olunan Boğazişinde Anadolu Hisarında Göksu Kuyu sokakında eski: 7 mükerrer yeni: 24 NO:lu bir tarafı Aşçı başı İsmail hane ve bahçesi, bir tarafı Doktor Kâmil hane ve bahçesiyle Bahriye Kolağalarından Nazmi vereseşi hane ve bahçesi, birtarafı Hacı Ömer vereseşi hane ve bahçesi, tarafı rabii Baruthane caddesile mahdut Zemin katı: İki çimento taşlık, - birinde ocak vardır. - bir helâ, bir oda, bir ahır, bir merdiven altı Üst kat: ayda üç lira ile Hüseyin'in tahtı isticarında bulunan birinci bölükte bir merdiven başı, iki oda, bir balkon, ikinci bölükte: bir merdiven başı, bir aralık, iki oda, bir helâ, bir yüklüğü muhtevi 324,00 metro murabbai umum sahanın 88, metre murabbaında mebna ve geri kalan sahayı işgal eden bahçesinde üç çam, bir erik, bir çitlenbik ağacı bulunan maa bahçe üst katı ahşap, muhtacı tamir, iki kapulu ve iki kısım olarak istimal edilen bir evin tamamı açık arttırmaya konmuş olup. şartnamesinin 19/9/936 tarihinden itibaren dairemizde herkes tarafından görülebileceği gibi 29/9/936 tarihine müsadif salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma ile satılacaktır.

Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere 14/10/936 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan ikinci arttırmasında gayrimenkul en son arttırana ihale edilecektir. Taliplerin muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesini veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır. Müterakim vergiler ile vakıf icaresi Taviz bedeli ve belediyeye ait tenvirat ve tanzifat rûsumu satış bedelinden tenzil olunacaktır. 2004 numaralı İcra ve iflâs kanununun (126) ıncı maddesinin dördüncü fıkrasına tevfiğin bu gayrimenkul üzerinde ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını, ilân tarihinden itibaren (20) yirmi gün içinde evrakı musbû telerile bildirmeleri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadarların işbu maddenin mezkûr fıkrasına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 455 dosya numarasile müracaatları ilân olunur. (744)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Değeri	Peyparası
Lira K.	Lira K.

3109	37	233	18
------	----	-----	----

391	43	29	35
-----	----	----	----

800	00	60	00
-----	----	----	----

1057	00	79	28
------	----	----	----

Edirnekapı: Acıçeşme'de Tramvay C: de bir tarafında harap hamam diğer tarafında Nafiz'in aber bahçesi, vakfa ait arsalar, Tataroğlu arsası, Kasap Halil bahçesi, ve terlikçi Hüsnü bahçesi ve terlikçi Ahmet vereselerine ait arsa ile mahadud 1243,75 - metre murabbandaki Hacı Murhiddin camii arsası. (526)

Yedikule: İmrahor mahallesinde ve C: de eski 101 - yeni - 107 Nr: 1 ve 111 - metre arsanın tamamı (5550)

Balat: Hacıisa mahallesinde Yeni caddede eski - 2 yeni 6Nr: 1 üç katlı evin tamamı. (5914)

Unkapanı: Papazsade Mustafa E. mahallesinde Kapandakik caddesinde eski - 20 yeni - 28 Nr: 11 dükkanın tamamı. (4266)

Yukarıda yazılı mallara istekli çıkmadığından ihalenin 4/9/936 - Cuma günü saat 15 - te yapılmak üzere arttırması on gün uzatılmıştır. İsteklilerin mahlûlât kalemine gelmeleri. 4733.

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

Nazilli Pamuk Tohum İslâh İstasyonu Müdürlüğünden :

Nazilli Pamuk Tohumu Üretme Çiftliği için evsaf ve çeşitli aşıda yazılı bir motörle teferüatına ait makineleri satın almak istiyoruz. Bunları aşağıda yazılı şartlar dahilinde satmağa talip olanların son şartlarını ihtiva eden tafsilatlı tekliflerini en kısa bir zamanda sözü geçen Çiftlik Müdürlüğüne bildirmeleri ilân olunur.

Aranılan şartlar:

Motörde:
Tek üfki veya çift amudi silindri 65-70 H. P. kuvvetinde tam dizel dakika adedi devir 500 den fazla olmıyacak.
Bir Kompresörle buna ait ihtiyat ufak motörü ve motörü tebrid için bir su pompası ve sabit kadranlı bir takimetro ile mücehhez bulunacak.
Motör aşağıdaki firmalardan birine ait olacak:
İngiliz: Lister, Grosley, National Ruston.
Alman: Lanz, Gürtling, Krup, Deuz veya N. A. N.
Motör Akople Generatör:

Santral Generatör 50 kilovat Trifoze 220 - 280 Voltluk olup Fregensi 50 olacak «Simens» veya «A. S. E.» tipinde olacak ve bir taraftan müvekkiz dinamo ile mücehhez bulunacaktır.

Tevzi tablosu:
Makine: Işık ve kuvvet şubelerini ihtiva etmek üzere üç kısımlı olacaktır. Makine kısmında otomatik bir bir şalter, bir ampermetr, bir volmetr, bir kilovatmetr ve bir de Fregensmetr bulunacaktır. Bunda aynı zamanda müvekkiz dinamosuna ait volt ve Ampermetr konulmuş olacak. Kuvvet kısmı dört şubeli olmak üzere dört şalter ve dört ampermetresi bulunacaktır.

Elderaj kısmında dört şube bulunacak, her şube onar amperlik olacaktır ve her şubenin ayrı ayrı şalter ve sigorta tertibatı bulunup umumi bir tevzi kilovatmetresi bulunacaktır.

Tablo izoleli simens sisteminde çelik levhalardan yapılmış ve bütün enstrümanları bu tabloya gömülmüş olacaktır.

Bunlardan başka mevcut makinelerin işledilmesi için bunları grup grup çevirecek Elektromotörler alınacak, bunların evsafı ve kudretleri aşağıya çıkarılmıştır.

1	3	14	Kilovatluk Trifoze Elektromotör
2	2	3	»
3	2	7	»
4	2	3	»

Her Elektromotör tam ve pinomatikman kapalı «Gekapselt» olacak ve her biri sigorta ve şalter tertibatını havi olacaktır.

Makinelerin 10/10/936 tarihine kadar müesseseye teslim edilmesi şart-
«590»

Burdur Belediye Reisliğinden :

Burdur Belediyesine 225 metre 70 lik iki Rekor ve her yirmi beş metre ağırlıklı ve 24 telli en iyi cins bezhortum pazarlıkla alınacaktır. Bu bezhortumu bulanların 15/9/936 da yüzde 7,5 kuruş teminat para ve teklifnamelerile veya bizzat saat 14 de Burdur Belediye Encümeninde haklarını bildirmeleri ilân olunur
«665»

TRANSVAAL CONSOLIDATED LAND AND EXPLORATION COMPANY, LIMITED (Incorporated in the Union of South Africa)

1 ağustos 936 tarihinde Cenubi Afrika İttihadi hükümeti, Holfontein No. 1, District Springs, çiftliğinin tamamını alâkadar eden bir maden keşfi ve işletilmesi icarı hakkını kumpanyamıza vermeğe muvafakat etmiş - tir.

Kumpanyamızın müşavir mühendisleri bu imtiyazın vakti kaybetmeksizin halihazır sınırlar dahilinde kuyular kazılmasına ve tam bir keşfin inkişafını istilzam edecek bir tarzda ehemmiyet verilmesine lâzım bir mesele olduğunu iddia ve tahmin etmekte - dirler.

Bugünlerde; Holfontein (T. C. L.) Cold Mining Company, Limited ünvanı altında yeni bir kumpanya teşekkül etmektedir. Bu yeni kumpanyanın maksadı yukarıda mevzu bahis olan madeni işletmek hak ve imtiyazını elde etmek ve Transvaal Consolidated Land and Exploration Company, Limited kumpanyasının (Share - Warrants) 19 Eylül 936 da tedavüle çıkacak hâmiline muharrer şahadetnameler hâmililerine; mezkûr yeni kumpanya sermayesine Transvaal Consolidated Land and Exploration Company, Limited kumpanyasının 5 hisse senedi için yeni kumpanyanın beheri 10/- lik bir hisse senedi nisbetinde ve bütün küsuratları ihmal ederek mütesaviyen iştirak ve kayıt olunmak hakkını vermektedir.

(Share - Warrants) hâmiline muharrer şahadetnameler hâmilileri, teklifin bütün tafsilatını havi tarifname suretlerini ve kayıt karnelerini almak için lâzım gelen muameleyi yapabilmelerini teminen gazetelerle resmen haberdar edileceklerdir.

A. MOIR & CO.

Londra'daki Kâtipler

Londra'daki yazhane:

4, London Wall Buildings, E. C. 2.

Bozcaada Sulh Mahkemesinden :

Bozcaada Çeşmeli Savasti tarafından Niko Atinalı ve Tirasivulo aleyhlerin açılan izalei şuyu davasınının 16/7/936 gününde hisseli bağ ve tarlaların taksimine karar verilerek müddealeyhlerden Tirasivulon ikametgâhi meçhul olduğundan ilâm 19/8/936 gününde mahkeme divanhanesine tebliğ makamına kaim olmak üzere yapıldığı ilân olunur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Baytar Fakül - telerine kız ve erkek ve Orman Fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı leylî ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gereklidir.

1 — Lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış olanlar «Bakaloryasını yapmamış veya olgunluk diplomasını almamış olanlar Enstitüye alınmaz» ve Türk tabiiyetinde bulunmak lâzımdır.

2 — İstanbul Üniversitesinin Fen Fakültesinden naklen gelecek olanlar orada okudukları sınıflardan muvaffak olmuşlar ise, ikisi kabul edilerek Baytar, Ziraat ve Orman Fakültesinin üçüncü Sınıflarına alınırlar. Ancak Baytar Fakültesine girenlerin bu Fakülte - nin birinci ve ikinci sınıflarında okunan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve Ziraat Fakültesine girenlerin ziraat stajını yapmaları gereklidir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hastaevi kurulunun raporu lâzımdır.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde, yeniden sağlık ve sağ - lamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermeyenlerin Enstitüden ilişkisi kesilir.

6 — Ziraat Fakültesine girecek talebe Ankarada Orman Çiftliğinde 10 ay staj görmeğe mecburdurlar. Bu staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir. Yatacak yer çiftlikte parasız sağlanır. «Stajyer talebenin yemesi içmesi de Enstitüce sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.»

7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde, sonradan meydana gelen mücbir haller dışında olmak üzere, kendiliğinden stajını veya okumasını bırakanlardan veya cezel olarak çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre Noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka nüfus kâğıdını, aşı kâğıdını, polis veya raylardan alacakları uzgidim kâğıdını, orta mektep ve liselerden görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iliştilerle elyazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve altı tane fotoğrafı ile birlikte doğrudan Ankara Yüksek Enstitü Rektörlüğüne baş vururlar. Talipler dilekçelerinde hangi Fakülteye kaydolunmak istediklerini bildirmelidirler. Aksi takdirde dilekçeleri hakkında bir muamele yapılmaz.

9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır ve bunlar hakkında hiç bir muamele yapılmaz.

10 — Vaktinde tam kâğıtlarla baş vuranlar arasından pek iyi veya iyi dereceli olanlar tercih edilir. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihlerine göre seçilirler. Kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de baş vurma sırasına göre alınabilirler.

11 — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler.

12 — Başvurma zamanı Ağustosun birinci gününden Eylülün otuzuncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki başvurular kabul edilmez. (15)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 10,500 lira olan 300 ton hurda dökme 21/9/ - 936 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 787,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7/5/1936 g. ve 3297 No.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. «557»

★ ★

Muhammen bedeli 27970 lira olan elektrik tel ve kabloları 21/9/ - 936 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2097,75 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmî gazetenin 7/5/936 gün 3297 N.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 140 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. «558»

★ ★

Halen Ankara - İzmir - Ankara arasında haftada iki defa işleyen doğru yolcu trenlerinin 1 Eylül 1936 tarihinden itibaren haftada üçe çıkarılacağı ve trenlerin Ankaradan İzmire Cumartesi, Salı, Perşembe günleri İzmirden Ankaraya Pazartesi, Perşembe, Cumartesi günleri hareket edeceği ve yalnız Ankaradan Cumartesi, Salı günleri İzmirden Pazartesi, Perşembe günleri kalkacak trenlerde yataklı vagon ve yemekli furgon bulundurulacağı muhterem halka ilân olunur.

(517) (549)

Siz de
İŞ
Bankasından
Bir kumbara
alınız.
Gelecek sene
bu tarihte
birikmiş
bir çok
paranız olur.

KUMBARA DESTEKTİR

Bu akşam

PANORAMA BAHÇESİNDE

Bestekâr **SELAHATTİN PINAR'**ın
San'at hayatının 23 üncü yıldönümü kutlanacaktır.
Telefon: 41065

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

46 Teneke gaz yağı
1800 Kilo dizel yağı
1000 Kilo vakum yağı
60 Teneke benzin

Yukarıda cins ve miktarı yazılı malzeme şartnameleri mucibince 1/1X/936 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameleri görmek üzere her gün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Subesi Müdürlüğündeki Alım Komisyonuna müracaatları. (428)

★ ★

Şartnamesi mucibince nısıfı 10/18 ve nısıfı 18-50eb'adında 1000 ton krip-
le maden kömürü 31/VIII/936 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de
pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve
pazarlık için de tayin olunan günde % 7,5 muvakkat teminat parasıyla
birlikte Kabataşta Levazım şubesindeki Alım satım komisyonuna müracaat-
ları. (674)

★ ★

Şartname ve nümunesi mucibince 1000.000 metre kırmızı çizgili kana-
viçe 31/8/936 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de pazarlıkla sa-
tın alınacaktır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek üzere her gün
ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla
birlikte Kabataşta Levazım şubesi Müdürlüğünde -
ki Alım komisyonuna müracaatları. (312)

Sihhi

ULUDAĞ

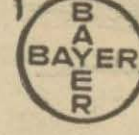
gazozlarını tercih ediniz. Birinci nevi maddelerle imal edilmiştir.
Kapsüllerine dikkat ediniz.

KINOPRİN kaşeleri HER YERDE 7/8 NURUŞ
BAŞ. DIŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLAÇTIR

**Ağrılara
karşı!**

En emin

çare...

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda
bulunur.

Ambalaj ve komprimelerin
üzerinde halisliğin timsali
olan markasını arayınız.

ASPIRİN

Sayın halkımıza
**Şirketi Hayriyenin bu
mehtap için yapmakta
olduğu programa ait
ilânı Pazardan itibaren
gazetelerde takip bu-
yurunuz.**

Nafia Vekâletinden:

Aydın demiryolu üzerinde 67+200 ve 274+000 inci kilometreler
deki taş ocaklarından çıkarılarak nakil ve vagonlara tahmil edilecek
on beşer bin metre mikâp balâstın icra edilen münakasasında talip
zuhur etmediğinden mezkûr balâstlar kapalı zarf usulile ayrı ayrı
yeniden münakasaya konulmuştur.

1 — Münakasa 7/9/1936 tarihinde saat on beşte Vekâlet Demir-
yollar inşaat dairesindeki arttırma, eksiltme komisyonunda yapıla-
caktır.

2 — Bu ocaklardan çıkarılacak on beşer bin metre mikâp balâstın
her birinin muhammen bedeli (21750) liradır.

3 — Muvakkat teminatları her birinin (1631,25) liradır.

4 — Mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi ve mün-
kasa şartnamesinden mürekkep bir takım münakasa evrakı (55) kuruş
mukabilinde demiryollar inşaat dairesinden verilmektedir.

5 — Bu eksiltmeye girmek isteyenler, 2490 No. lı kanun mucibince
ibrazına mecbur oldukları evrak ve vesikalarla 7/5/936 tarih ve
3297 No. lı Resmî Ceridede ilân edilen talimatnameye göre Vekâlet-
ten almış oldukları müteahhitlik vesikasile teklif zarflarını mezkûr
kanunun tarifati dairesinde hazırlayarak 7/9/1936 tarihinde saat 14
de kadar makbuz mukabilinde demiryollar inşaat dairesine tevdi et-
meleri lâzımdır. (461) (431)

TUZLA

İÇMELERİ

İçme trenlerinin vapurları köprüden 6,25 - 7,40 - 8,40 - 9,05 - 11 -
13,15 - 15,10 - 15,50 dir.

Bursa Ahmet Vefik Paşa hastanesi Baştabipliğinden:

Hastanemize 936 mali yılında lâzım olan ve müfredatı şartnameye
ilişik defterde yazılan 4496 lira 84 kuruş muhammen bedelli ilaçlar
açık eksiltmeye konulmuşsa verilen bedel lâyük hadde görülmediğün-
den ihale 4/9/936 Cuma günü saat on beşe tehir olunmuştur. İstek-
lilerin 338 liralık dipozito ilmühaberleriyle beraber aynı günde Bursa
Hükümet dairesinde Vilâyet Encümeninde hazır bulunmaları lâzımdır.
Şartnameyi görmek isteyenler Hastane Başhekimliğine yahut Vilâyet
Encümenine baş vursunlar. Bundan dolayı para alınmaz. "754"

En hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder.

Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

TIFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md. : Selim Ragıp EMEÇ

SAHIPLERİ: (A. Ekrem UŞAKLIGİL
S. Ragıp EMEÇ